

Lakivaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 5/2025 vp): Asia on saapunut lakivaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Juho Martikainen, oikeusministeriö
- poliisitarkastaja Jari Pajunen, sisäministeriö
- ylijohtaja Pasi Kumpula, Tuomioistuinvirasto
- valtionsyyttäjä Mikko Männikkö, Syyttäjälaitos
- täytäntöönpanopäällikkö Sakari Haataja, Oikeusrekisterikeskus
- erityisasiantuntija Laura Varjokari, tietosuojavaltuutetun toimisto
- hallintovouti Tommi Talvitie, Ulosottolaitos
- poliisitarkastaja Konsta Arvelin, Poliisihallitus
- erikoissuunnittelija Katja Järveläinen, Valtiokonttori
- johtaja Minna Backman, Takuusäätiö sr
- professori Olli Mäenpää
- apulaisprofessori Tatu Hyttinen

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- valtioneuvoston kanslia
- valtiovarainministeriö
- liikenne- ja viestintäministeriö
- puolustusministeriö
- työ- ja elinkeinoministeriö

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sakon täytäntöönpanosta annettua lakia ja 76 muuta lakia.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

Esityksen mukaan säännökset sakon täytäntöönpanosta annetun lain soveltamisalasta, seuraamusten täytäntöönpanokelpoisuudesta ja raukeamisesta sekä rahamääräisen saatavan perinnästä uudistettaisiin. Lisäksi uudistettaisiin rikosvahinkolain säännökset rikosvahinkokorvausten takautumisoikeudesta ja takaisinperinnästä. Muutosten tavoitteena on yhtenäistää ja selkeyttää sääntelyä sekä parantaa viranomaisten edellytyksiä huolehtia sakon täytäntöönpanosta annetun lain nojalla täytäntöön pantavien seuraamusten täytäntöönpanosta. Samalla tehtäisiin muutoksia lakeihin, joissa on hajanaista sääntelyä erityisesti hallinnollisten seuraamusmaksujen täytäntöönpanosta.

Lisäksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain säännökset henkilötietojen käsittelystä seuraamusten täytäntöönpanossa uudistettaisiin. Tavoitteena olisi parantaa sääntelyn yhteensopivuutta yleisen henkilötietosääntelyn kanssa.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan syksyllä 2025.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Yleistä

Esityksessä on kyse sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) ja 76 muun lain muuttamisesta. Sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään rahamääräisten seuraamusten ja eräiden muuhun omaisuuteen kohdistuvien seuraamusten täytäntöönpanosta, josta huolehtii Oikeusrekisterikeskus. Laki on tullut voimaan vuonna 2002. Lain muutostarpeita ei ole sen voimaantulon jälkeen kokonaisvaltaisesti arvioitu. Laissa on useita erilaisia muutostarpeita.

Samoihin aikoihin lain voimaantulon kanssa otettiin käyttöön Oikeusrekisterikeskuksen täytäntöönpanotietojärjestelmä Rajsa. Täytäntöönpanotietojärjestelmä Rajsa puolestaan uudistetaan Oikeusrekisterikeskuksessa käynnissä olevassa tietojärjestelmähankeessa.

Nyt käsiteltävä esitys perustuu työryhmätyöhön, jossa on käyty läpi kaikki rahamääräisten seuraamusten täytäntöönpanoa koskevat säännökset ja laadittu kokonaisvaltainen esitys säännösten muuttamisesta. Koska lainsäädäntöhanke kytkeytyy täytäntöönpanotietojärjestelmän uudistamiseen, hanke toteutetaan kahdessa osassa. Tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan sellaisia muutoksia, jotka eivät edellytä merkittävää uutta tietojärjestelmätoteutusta. Myöhemmin tietojärjestelmähankeeseen edetessä annetaan toinen hallituksen esitys, joka sisältää tietojärjestelmäuudistuksia edellyttäviä säännösmuutoksia.

Esityksen tavoitteena on selkeyttää ja yhtenäistää sakon täytäntöönpanosta annetun lain nojalla täytäntöön pantavien seuraamusten täytäntöönpanosäännöksiä. Tällä hetkellä erityisesti rangastusluonteisten hallinnollisten seuraamusten täytäntöönpanoa koskevat säännökset ovat hajanaisesti lukuisissa eri laeissa. Tavoitteena on, että sakon täytäntöönpanosta annetun lain nojalla täytäntöön pantavien seuraamusten täytäntöönpanoa koskevat säännökset olisivat keskeisiltä osiltaan saman sisältöiset ja säädetty kattavasti samassa laissa. Samalla selvennetään eri viranomaisen vastuita täytäntöönpanomenettelyssä. Muutoksilla pyritään sujuvoittamaan ja yhdenmukaistamaan täytäntöönpanomenettelyä eri seuraamuslajeissa.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

Tavoitteena on myös sujuvoittaa saatavien perintämenettelyä. Voimassa olevat säännökset perustuvat pitkälti manuaalisesti tapahtuvaan perintään. Edellä mainitun tietojärjestelmähankkeen yhteydessä täytäntöönpano on tarkoitus mahdollisimman pitkälle automatisoida ja manuaalisista menettelyistä luopua. Säännöksiä pyritään muuttamaan siten, että sähköinen täytäntöönpanomenettely olisi mahdollista. Vastaavalla tavalla sujuvoitetaan rikosvahinkoasioiden käsittelyä. Myös viranomaisten tehtäväjako selvennetään.

Edelleen esityksen mukaan summaarisessa sakkomenettelyssä luovutaan rangaistusvaatimusmenettelystä. Muutoksella edistetään ihmisten prosessuaalista yhdenvertaisuutta ja sujuvoitetaan sakkomenettelyä.

Lakivaliokunta pitää esityksen tavoitteita kannatettavina. Hallituksen esityksen ja saamansa selvityksen perustella lakivaliokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomioin ja muutosehdotuksin. Esitys sisältää lukuisia yksittäisiä säännösmuutoksia, joilla edistetään esityksen tavoitteita muun muassa seuraamusten täytäntöönpanon sujuvoittamisesta. Valiokunta kiinnittää seuraavassa huomiota eräisiin yksittäisiin kysymyksiin.

Sakon täytäntöönpanosta annetun lain soveltamisala

Esityksessä käytetyn sääntelytavan mukaisesti sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n 2 momentissa (1. lakiehdotus) luetellaan tyhjentävästi ne rangaistusluonteiset hallinnolliset seuraamukset, joiden täytäntöönpanossa noudatetaan sakon täytäntöönpanosta annettua lakia. Luettelo on jo nykyisellään varsin pitkä, ja oletettavaa on, että tulevaisuudessa erilaisten rangaistusluonteisten hallinnollisten seuraamusmaksujen rooli tulee lisääntymään.

Valittu sääntelytapa edellyttääkin uusia seuraamusmaksuja valmistelevilta ministeriöiltä tarkkuutta. Valiokunta katsoo kuitenkin, että sääntelyn selvyuden kannalta esityksessä ehdotettu sääntelytapa on perusteltu. Ellei näin menetellä, lain soveltamisala olisi käytännössä mahdollista selvittää vain yksittäisistä seuraamusmaksuja koskevista säädöksistä, joissa säädetään eri seuraamusmaksujen täytäntöönpanoon sovellettavasta laista. Tällaista tilannetta ei voitaisi pitää toivottavana sen enempiä maksuvelvollisten kuin täytäntöönpanosta vastaavan Oikeusrekisterikeskukseen kannalta.

Maksuajan varaaminen

Esityksen 1. lakiehdotuksen 5 § sisältää säännökset maksutilaisuuden varaamisesta. Seuraamuksen ensimmäisenä asteena määrännyt viranomainen tai tuomioistuimien on velvollinen varaamaan maksutilaisuuden, joka toteutetaan antamalla maksuvelvolliselle maksamiseen tarvittavat tiedot. Erillistä kiinteää maksuaikaa ei säädetä, mutta maksuvelvolliselle tulee sen sijaan antaa ratkaisun yhteydessä tiedot siitä, että saatavaa voidaan alkaa periä sen tultua täytäntöönpanokelpoiseksi.

Lakivaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on noussut esiin kysymys siitä, tulisiko selkeän maksuajan ja eräpäivän määräämisen tapahtua jo seuraamuksen määränneen viranomaisen tai tuomioistuimen toimesta.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

Voimassa olevissa säännöksissä on useita erilaisia maksuajan varaamissäännöksiä. Osassa säännöksistä edellytetään, että maksuvelvollinen maksaa seuraamuksen heti, osassa maksuvelvolliselle määrätään eräpäivä ja osassa asiasta ei säädetä mitään.

Lakivaliokunta katsoo, että sääntelyä on siten perusteltua täsmentää niin, että maksutilaisuuden varaaminen tapahtuu kaikissa seuraamuksissa samoilla periaatteilla. Asiallisina vaihtoehtoina on siten joko hallituksen esityksessä ehdotettu järjestely, jossa maksun määräävä tuomioistuin tai viranomainen ei määrää eräpäivää, vaan Oikeusrekisterikeskus tekee sen seuraamuksen tultua täytäntöönpanokelpoiseksi tai järjestely, jossa seuraamuksen määräävä tuomioistuin tai viranomainen määrää eräpäivän ja Oikeusrekisterikeskus määrää uuden eräpäivän seuraamuksen tultua täytäntöönpanokelpoiseksi.

Hallituksen esityksessä (HE, s. 41—42) on käsitelty perusteluja sille, miksi esityksessä on päädytty ehdottamaan siinä omaksuttua ratkaisua. Hallituksen esityksessä todetun lisäksi lakivaliokunta kiinnittää saamansa selvityksen perusteella huomiota seuraavaan.

Ensinnäkin seuraamukset eivät ole täytäntöönpanokelpoisia välittömästi tuomioistuimen tai viranomaisen ratkaisun jälkeen, vaan vasta ratkaisun tultua lainvoimaiseksi. Seuraamuksen maksaminen perustuu tuossa vaiheessa vapaaehtoisuuteen. Myös muutoksenhaku voi vaikuttaa asiaan siten, että koko seuraamus kumotaan. Näin ollen tuomioistuimen tai viranomaisen määräämällä eräpäivällä ei varsinaisesti voida velvoittaa maksuvelvollista maksamaan seuraamusta. Eräpäivällä ei myöskään ole näissä asioissa muunlaisia oikeusvaikutuksia. Päinvastoin eräpäivä voi aiheuttaa maksuvelvollisille epäselvyyttä siitä, miten eräpäivä suhtautuu muutoksenhakuun ja mahdollisuuteen saada Oikeusrekisterikeskukselta maksuaikaa täytäntöönpanokelpoiselle seuraamukselle.

Toiseksi eräpäivä tarkoittaa Oikeusrekisterikeskukselle sitä, että vaikka seuraamus olisi täytäntöönpanokelpoinen, täytäntöönpanoon ei voida ryhtyä, jos määrätty eräpäivä on myöhemmin kuin seuraamus on tullut täytäntöönpanokelpoiseksi. Oikeusrekisterikeskus joutuisi siten seuraamaan täytäntöönpanokelpoisuuden lisäksi myös eräpäivää ennen kuin voi ryhtyä täytäntöönpanotoimiin.

Kolmanneksi valiokunnan asiantuntijakuulemisessa esiin noussut huoli koski erityisesti sitä, onko maksuvelvolliselle selvää, milloin seuraamus tulee maksaa. Edellä todetun mukaisesti tuomioistuin tai viranomainen antaa seuraamuksen määrätessään maksuvelvolliselle maksutiedot, kuten Oikeusrekisterikeskuksen tilitiedot. Lakivaliokunta korostaa, että tähän yhteyteen on perusteltua lisätä ohjeistus vapaaehtoisesta maksamisesta, vaikkei nimenomaista eräpäivää määrätäkään. Ohjeistus voi sisältää tiedon siitä, että maksuvelvollinen voi maksaa vapaaehtoisesti seuraamuksen jo ennen sen tuleamista täytäntöönpanokelpoiseksi, ja edelleen, että vasta täytäntöönpanokelpoisuuden jälkeen Oikeusrekisterikeskus määrää maksulle eräpäivän, jonka kuluessa seuraamus on maksettava, jottei asia etene ulosottoperintään.

Neljänneksi voidaan pitää jokseenkin tarpeettomana, että samalle maksulle määrättäisiin kaksi eräpäivää. Ensin maksun määräävä tuomioistuin tai viranomainen määräisi eräpäivän ja sen jälkeen Oikeusrekisterikeskus määräisi toisen eräpäivän. Valiokunta katsoo, että yhtä eräpäivää voi-

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

daan pitää riittävänä ja edellä todetuin tavoin se on perustelluinta määrätä vasta seuraamuksen tultua täytäntöönpanokelpoiseksi.

Edellä selostetun valossa lakivaliokunta pitää hallituksen esityksessä omaksuttua ratkaisua maksuajan varaamisesta perusteltuna.

Sakon muuntorangaistus

Esityksestä ilmi käyvin tavoin esimerkiksi sakon muuntorangaistuksen määräämistä koskevat säännökset ja niiden uudistus jäävät myöhemmin annettavaan toiseen hallituksen esitykseen (HE, s. 12).

Lakivaliokunta pitää sakon muuntorangaistusmenettelyn uudistamista koskevaa hanketta tärkeänä. Valiokunta muistuttaa, että eduskunta on vuonna 2014 hyväksynyt lausuman, jossa eduskunta edellyttää, että hallitus viipymättä selvittää mahdollisuudet keventää ja yksinkertaistaa sakon muuntorangaistusmenettelyä ja sitä edeltäviä vaiheita (ks. EV 363/2014 vp).

Yhteensovittaminen ja voimaantulo

Eduskunnassa on käsitelty tai parhaillaan käsiteltävänä useita hallituksen esityksiä, jotka tulee yhteensovittaa nyt käsiteltävän hallituksen esityksen kanssa.

Eduskunta on vastikään hyväksynyt uuden lain sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa (89/2025). Nyt käsiteltävän esityksen viittaukset mainitulla lailla kumottuun sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa annettuun lakiin on tarpeen eduskuntakäsittelyssä muuttaa viittauksiksi uuteen lakiin jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa selostetuin tavoin. Muutos koskee nyt käsiteltävän esityksen 2. ja 9. lakiehdotusta.

Eduskunnan käsiteltävänä on ollut hallituksen esitys eduskunnalle kyberturvallisuusdirektiivin (NIS 2 -direktiivi) täytäntöönpanoa koskevaiksi lainsäädännöksi (HE 57/2024 vp). Eduskunta on hyväksynyt lait (EV 15/2025 vp). Kyberturvallisuuslain (124/2025) 40 § ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n 2 momentti on tarpeen sovittaa nyt käsiteltävässä esityksessä yhteen jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa selostetuin tavoin.

Eduskunta on hyväksynyt myös lain kuluttajatuotteiden turvallisuudesta (184/2025) ja lain kuluspalvelujen turvallisuudesta (185/2025) (EV 25/2025 vp, HE 213/2024 vp). Myös näissä laeissa säädettyjen seuraamusmaksujen täytäntöönpanosäännökset tulee sovittaa yhteen tämän esityksen kanssa jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa selostetuin tavoin.

Eduskunnan käsiteltävänä on ollut hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi (HE 205/2024 vp). Eduskunnan hallintovaliokunta on antanut asiasta mietintönsä (HaVM 11/2025 vp). Myös tässä laissa säädetyn laiminlyöntimaksun täytäntöönpanosäännökset tulee sovittaa yhteen tämän esityksen kanssa jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa selostetuin tavoin.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

Edellä mainitut esitykset ja vahvistetut lait huomioidaan nyt käsiteltävän esityksen yhteydessä. Kyseisissä esityksissä mainittujen lakiehdotusten käsittelyjärjestys ja lakien voimaantulo on tarpeen yhteensovittaa siten, että ne käsitellään loppuun ennen nyt käsiteltävää esitystä HE 5/2025 vp ja niissä tarkoitettut lait tulevat voimaan ennen nyt käsiteltävässä esityksessä (HE 5/2025 vp) ehdotettujen lakien voimaantuloa. Tämä merkitsee valiokunnan saaman selvityksen perusteella sitä, että nyt käsiteltävän esityksen HE 5/2025 vp sisältämien lakiehdotusten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2026. Mainittu voimaantuloajankohta liittyy myös tietojärjestelmähankkeen etene-
misen vaatimaan aikaan.

Nyt käsiteltävällä esityksellä HE 5/2025 vp on lisäksi yhteys hallituksen esityksiin HE 90/2024 vp, HE 173/2024 vp, HE 13/2025 vp, HE 16/2025 vp ja HE 26/2025 vp. Kyseisten esitysten käsittelyaikataulu ajoittuu valiokunnan arvon mukaan tämän esityksen käsittelyn jälkeen. Tämän vuoksi yhteensovittaminen on tarpeen näiltä osin tehdä kyseisten esitysten käsittelyn yhteydessä.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki sakon täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

1 luku. Yleiset säännökset

1 §. Lain soveltamisala. Pykälässä säädetään lain soveltamisalasta. Edellä yleisperusteluissa yhteensovittamista koskevien seikkojen osalta todetuin tavoin eduskunnan käsiteltävänä on ollut hallituksen esitys kyberturvallisuusdirektiivin (NIS 2 -direktiivi) täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi (EV 15/2025 vp, HE 57/2024 vp). Kyberturvallisuuslain (124/2025) sääntely on tarpeen yhteensovittaa tämän esityksen kanssa siten, että sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n 2 momentin luetteloon eli lain soveltamisalaan lisätään uusi 56 kohta kyberturvallisuuslain 35 §:ssä tarkoitettusta seuraamusmaksusta. Myös lain johtolausetta on tarpeen tarkistaa mainitun esityksen yhteydessä tehdyn sakon täytäntöönpanosta annetun lain muutoksen (138/2025) sekä eräiden teknisten seikkojen vuoksi.

Edellä yleisperusteluissa yhteensovittamista koskevien seikkojen osalta todetuin tavoin eduskunta on hyväksynyt (EV 25/2025 vp) myös lain kuluttajatuotteiden turvallisuudesta ja lain kulutuspalvelujen turvallisuudesta (HE 213/2024 vp). Kuluttajatuotteiden turvallisuudesta annetun lain (184/2025) sääntely on tarpeen yhteensovittaa tämän esityksen kanssa siten, että sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n 2 momentin luetteloon eli lain soveltamisalaan lisätään uusi 57 kohta kuluttajatuotteiden turvallisuudesta annetun lain 10—15 §:ssä tarkoitettusta seuraamusmaksusta. Samoin kulutuspalvelujen turvallisuudesta annetun lain (185/2025) sääntely on tarpeen yhteensovittaa siten, että sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n 2 momentin luetteloon eli lain soveltamisalaan lisätään uusi 58 kohta kulutuspalvelujen turvallisuudesta annetun lain 25 §:ssä tarkoitettusta seuraamusmaksusta. Myös lain johtolausetta on tarpeen tarkistaa mainitun esityksen yhteydessä tehdyn sakon täytäntöönpanosta annetun lain muutoksen (197/2025) vuoksi.

Edellä yleisperusteluissa yhteensovittamista koskevien seikkojen osalta todetuin tavoin eduskunnan käsiteltävänä on ollut hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yhteiskunnan kriittisen infra-

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

struktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ja eräksi muiksi laeiksi (HE 205/2024 vp). Eduskunnan hallintovaliokunta on antanut asiasta mietintönsä (HaVM 11/2025 vp). Yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta annetun lain sääntely on tarpeen yhteensovittaa siten, että sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n 2 momentin luetteloon eli lain soveltamisalaan lisätään uusi 59 kohta yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta annetun lain 22 §:ssä tarkoitetusta laiminlyöntimaksusta. Myös lain johtolauseesta on tarpeen tarkistaa mainitun esityksen yhteydessä tehdyn sakon täytäntöönpanosta annetun lain muutoksen vuoksi.

4 §. Täytäntöönpanoilmoitukset. Pykälä sisältää säännökset täytäntöönpanoilmoituksista. Lakivaliokunta ehdottaa 1 momentin kielellistä tarkistamista siten, että tuomioistuinten ja viranomaisten ero selkeytetään säädöstekstissä siten, että hallinto ja lainkäyttö eivät näyntyä yhdeltä ja samalta viranomaistoiminnalta. Valiokunta ehdottaa tämän vuoksi, että sanat "muun" poistetaan sanojen "viranomaisen" edestä.

4 a §. Seuraamusten täytäntöönpanokelpoisuus. Pykälä sisältää säännökset seuraamusten täytäntöönpanokelpoisuudesta. Lakivaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että pykälän 3 momentti sisältää virheellisesti viittauksen rikosvahinkolain 31 b §:ään. Lakivaliokunta ehdottaa 3 momentin tarkistamista siten, että rikosvahinkolain osalta viitataan sen 31 c §:ään. Lisäksi valiokunta ehdottaa momentin kielellistä tarkistamista siten, että viitattaessa toista kertaa rikosvahinkolakiin käytetään muotoilua "mainitun lain".

2 luku. Saatavan täytäntöönpano

5 §. Maksutilaisuuden varaaminen. Pykälä sisältää säännökset maksutilaisuuden varaamisesta. Lakivaliokunta ehdottaa 1 momentin kielellistä tarkistamista edellä 4 §:n osalta ehdotettua vastaavasti siten, että tuomioistuinten ja viranomaisten ero selkeytetään säädöstekstissä siten, että hallinto ja lainkäyttö eivät näyntyä yhdeltä ja samalta viranomaistoiminnalta. Valiokunta ehdottaa tämän vuoksi, että sana "muun" poistetaan sanan "viranomaisen" edestä.

5 luku. Oikeusrekisterikeskuksen täytäntöönpanojärjestelmä

49 §. Sakkorekisterin tietojen luovuttaminen. Pykälä sisältää säännökset sakkorekisterin tietojen luovuttamisesta. Ehdotetun 49 §:n kirjoitustapa poikkeaa voimassa olevan lain 50 §:n kirjoitustavasta, jossa nykyisin säädetään sakkorekisterin tietojen luovuttamisesta. Ehdotetun 49 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetään tietojen luovuttamisesta muun muassa poliisille. Kohdassa ei mainita tietojen luovuttamista lupa-asioiden käsittelyä varten. Momentin 5 kohta sisältää säännöksen, joka mukaan muille kuin momentin 1—4 kohdassa tarkoitetuille tahoille voidaan luovuttaa tiedot, joiden saamisesta säädetään erikseen lailla.

Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain (616/2019) 16 §:ssä säädetään poliisin oikeudesta saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä. Kyseisen pykälän 1 momentin 4 kohdan mukaan poliisi voi saada tietoja sakkorekisteristä muun muassa lupa-asioiden käsittelyä varten. Mainittua lakia ei esityksessä ehdoteta muutettavaksi.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan 1. lakiehdotuksen 49 §:ssä ei ole tarkoitus rajoittaa poliisin tiedonsaantioikeutta lupahallinnon asioissa. Tarkoituksena on ollut säätää 49 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa tiedonsaantioikeuksista, jotka koskevat täytäntöönpanotehtäviä. Momentin 5 kohdassa on tarkoitus säätää yleinen viittaussäännös siihen, että tietoja voidaan luovuttaa myös muualla laissa säädetyllä perusteella.

Valiokunta katsoo, että ehdotettua 49 §:n 1 momentin 5 kohtaa on kuitenkin mahdollista tulkita siten, että se rajoittaa poliisin tiedonsaantioikeutta muualla laissa säädettyjen tiedonsaantioikeuksien nojalla. Sääntelyä on siten tarpeen täsmentää. Edellä todetun vuoksi lakivaliokunta ehdottaa *1 momentin 5 kohtaa* muutettavaksi siten, että se kuuluu seuraavasti: 5) viranomaiselle tai muulle taholle 1—4 kohdassa säädetyn lisäksi tiedot, joiden saamisesta säädetään erikseen lailla.

2. Laki rikoslain muuttamisesta

8 luku. Vanhentumisesta

18 §. Viittaussäännös. Pykälä sisältää viittaussäännökset. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi pykälän 2 momenttia. Edellä yleisperusteluissa yhteensovittamista koskevien seikkojen osalta todetuina tavoin eduskunta on vastikään hyväksynyt uuden lain sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa (89/2025). Edellä todetun vuoksi lakivaliokunta ehdottaa, että *2 momentin* sisältämä viittaus mainitulla lailla kumottuun sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa annettuun lakiin muutetaan viittaukseksi uuteen lakiin sekä tarkistetaan sanan Puolustusvoimat kirjoitusasua vastaamaan nykyistä käytäntöä.

3. Laki rikosvahinkolain muuttamisesta

5 luku. Valtion takautumisoikeus

31 b §. Ilmoitukset korvauksen maksamisesta. Pykälä sisältää säännökset koskien ilmoitusta korvauksen maksamisesta. Pykälän mukaan Valtiokonttorin on ilmoitettava tämän lain nojalla suorittamastaan korvauksesta Oikeusrekisterikeskukselle. Pykälän mukaan Valtiokonttorin on ilmoitettava maksamastaan korvauksesta myös esitutkintaviranomaiselle ja syyttäjälle, jos korvaus on maksettu ennen kuin syyte on nostettu tai päätös syyttämättä jättämisestä on tehty.

Ehdotetun pykälän osalta jää epäselväksi, tulisiko esitutkintaviranomaiselle ja syyttäjälle ilmoittaa suoritetusta korvauksesta myös silloin, kun esitutkintaviranomainen on päättänyt esitutkinnan saattamatta asiaa syyttäjän käsiteltäväksi.

Lakivaliokunta katsoo, että Valtiokonttorin ilmoitusvelvollisuutta koskevan säännöksen on perusteltua kattaa myös tilanteet, joissa esitutkinta päätetään muuten kuin saattamalla asia syyttäjän ratkaistavaksi. Edellä todetun vuoksi lakivaliokunta ehdottaa *31 b §:n* tarkistamista siten, että säännöksessä mainitaan nimenomaisesti esitutkinnan päättäminen. Näin ilmoitusvelvollisuus koskee kaikkia tilanteita, joissa asian käsittely on ollut korvausta maksettaessa kesken. Jos rikosasian käsittely päättyisi esitutkinnan päättämiseen, sen jälkeen tehdystä korvauspäätöksestä ilmoitettaisiin vain Oikeusrekisterikeskukselle.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

9. Laki sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain 70 ja 76 §:n muuttamisesta

Lain nimike. Edellä yleisperusteluissa yhteensovittamista koskevien seikkojen osalta todetuin tavoin eduskunta on vastikään hyväksynyt uuden lain sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa (89/2025). Edellä todetun vuoksi muutettavaksi ei tule aiempi sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annettu laki (255/2014) vaan uusi laki. Jäljempänä todetuin tavoin uuden lain muutettavaksi ehdotetut pykälät ovat 67 ja 73 §. Lakivaliokunta ehdottaa tätä koskevan muutoksen tekemistä 9. lakiehdotuksen *nimikkeeseen*. Edellä todettu edellyttää vastaavaa muutosta myös lakiehdotuksen *johtolauseeseen*.

70 §. Täytäntöönpanon aloittaminen. Pykälä sisältää säännökset täytäntöönpanon aloittamisesta. Eduskunta on vastikään hyväksynyt uuden lain sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa (89/2025). Edellä todetun vuoksi muutettavaksi ei tule aiempi sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annettu laki (255/2014) vaan uusi laki. Edellä todetun vuoksi *pykälän numeroa* tulee muuttaa siten, että kyseessä on 70 §:n sijasta 67 §. Lisäksi hallituksen esityksessä olevan *pykälän* ensimmäisessä virkkeessä olevaa viittausta 69 § 1 momenttiin tulee tarkistaa siten, että viittaus on 66 §:n 1 momenttiin. Edellä selostetun mukaisesti myös lakiehdotuksen johtolausetta tulee tarkistaa.

76 §. Kurinpitosakon täytäntöönpano. Pykälä sisältää säännökset kurinpitosakon täytäntöönpanosta. Eduskunta on vastikään hyväksynyt uuden lain sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa (98/2025). Edellä todetun vuoksi muutettavaksi ei tule aiempi sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annettu laki (255/2014) vaan uusi laki. Edellä todetun vuoksi *pykälän numeroa* tulee muuttaa siten, että kyseessä on 76 §:n sijasta 73 §. Edellä selostetun mukaisesti myös lakiehdotuksen johtolausetta tulee tarkistaa.

78. Laki henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetun lain 16 §:n muuttamisesta (Uusi)

16 §. Poliisin oikeus saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä. Pykälä sisältää säännökset poliisin oikeudesta saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä. Lakia henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa (616/2019) ei esityksessä ehdoteta muutettavaksi. Lain 16 §:n 1 momentin 4 kohta sisältää kuitenkin virheellisen viittauksen sakon täytäntöönpanosta annetun lain 50 §:ään, vaikka jatkossa sakkorekisterin tietojen luovuttamisesta säädetään viimeksi mainitun lain 49 §:ssä. Lakivaliokunta ehdottaa tämän vuoksi *uutta lakiehdotusta* henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetun lain 16 §:n 1 momentin 4 kohdan muuttamisesta, jossa tämä tekninen seikka korjataan. Samalla valiokunta ehdottaa, että kohdassa oleva vanhentunut viittaus oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä annettuun lakiin (372/2010) muutetaan viittaukseksi oikeushallinnon valtakunnallisesta tietovarannosta annettuun lakiin (955/2020).

79. Laki kyberturvallisuuslain 40 §:n muuttamisesta (Uusi)

40 §. Seuraamusmaksun täytäntöönpano. Pykälä sisältää säännökset seuraamusmaksun täytäntöönpanosta. Kyberturvallisuuslakia (124/2025) ei esityksessä ehdoteta muutettavaksi. Edellä

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

yleisperusteluissa yhteensovittamista koskevien seikkojen osalta todetu in tavoin kyberturvallisuuslain 40 §:n säännökset on tarpeen sovittaa yhteen sakon täytäntöönpanosta annetun lain kanssa. Tämän vuoksi lakivaliokunta ehdottaa *uutta lakiehdotusta* kyberturvallisuuslain muuttamisesta, jolla 40 §:n kirjoitusasu tarkistetaan siten, että pykälässä on kyse nimenomaan mainitun lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta. Lisäksi valiokunta ehdottaa pykälän tarkistamista siten, että siitä poistetaan säännökset seuraamusmaksun vanhenemisesta ja raukeamisesta, sillä näistä säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

80. Laki kuluttajatuotteiden turvallisuudesta annetun lain 17 ja 21 §:n muuttamisesta (Uusi)

17 §. Seuraamusmaksun määrääminen. Pykälä sisältää säännökset seuraamusmaksun määräämisestä. Kuluttajatuotteiden turvallisuudesta annettua lakia (184/2025) ei esityksessä ehdoteta muutettavaksi. Edellä yleisperusteluissa yhteensovittamista koskevien seikkojen osalta todetu in tavoin lain 17 §:n säännökset on tarpeen sovittaa yhteen sakon täytäntöönpanosta annetun lain kanssa. Tämän vuoksi lakivaliokunta ehdottaa *uutta lakiehdotusta* kuluttajatuotteiden turvallisuudesta annetun lain muuttamisesta, jolla 17 §:n 1 momentin kirjoitusasu tarkistetaan siten, että siitä poistetaan viittaus, jonka mukaan seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle. Tästä säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

21 §. Seuraamusmaksun täytäntöönpano. Pykälä sisältää säännökset seuraamusmaksun täytäntöönpanosta. Kuluttajatuotteiden turvallisuudesta annettua lakia ei esityksessä ehdoteta muutettavaksi. Edellä yleisperusteluissa yhteensovittamista koskevien seikkojen osalta todetu in tavoin lain 21 §:n säännökset on tarpeen sovittaa yhteen sakon täytäntöönpanosta annetun lain kanssa. Tämän vuoksi lakivaliokunta ehdottaa *uutta lakiehdotusta* kuluttajatuotteiden turvallisuudesta annetun lain muuttamisesta, jolla myös 21 §:n kirjoitusasu tarkistetaan siten, että pykälässä on kyse nimenomaan mainitun lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta. Lisäksi valiokunta ehdottaa pykälän tarkistamista siten, että siitä poistetaan säännökset seuraamusmaksun vanhenemisesta ja raukeamisesta, sillä näistä säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

81. Laki kulutuspalvelujen turvallisuudesta annetun lain 27 ja 30 §:n muuttamisesta (Uusi)

27 §. Seuraamusmaksun määrääminen. Pykälä sisältää säännökset seuraamusmaksun määräämisestä. Kulutuspalvelujen turvallisuudesta annettua lakia (185/2025) ei esityksessä ehdoteta muutettavaksi. Edellä yleisperusteluissa yhteensovittamista koskevien seikkojen osalta todetu in tavoin lain 27 §:n säännökset on tarpeen sovittaa yhteen sakon täytäntöönpanosta annetun lain kanssa. Tämän vuoksi lakivaliokunta ehdottaa *uutta lakiehdotusta* kulutuspalvelujen turvallisuudesta annetun lain muuttamisesta, jolla 27 §:n 1 momentin kirjoitusasu tarkistetaan siten, että siitä poistetaan viittaus, jonka mukaan seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle. Tästä säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

30 §. Seuraamusmaksun täytäntöönpano. Pykälä sisältää säännökset seuraamusmaksun täytäntöönpanosta. Kulutuspalvelujen turvallisuudesta annettua lakia ei esityksessä ehdoteta muutettavaksi. Edellä yleisperusteluissa yhteensovittamista koskevien seikkojen osalta todetu in ta-

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

voin lain 30 §:n säännökset on tarpeen sovittaa yhteen sakon täytäntöönpanosta annetun lain kanssa. Tämän vuoksi lakivaliokunta ehdottaa uutta lakiehdotusta kulutuspalvelujen turvallisuudesta annetun lain muuttamisesta, jolla myös 30 §:n kirjoitusasua tarkistetaan siten, että pykälässä on kyse nimenomaan mainitun lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta. Lisäksi valiokunta ehdottaa pykälän tarkistamista siten, että siitä poistetaan säännökset seuraamusmaksun vanhenemisesta ja raukeamisesta, sillä näistä säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

82. Laki yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta annetun lain 22 ja 24 §:n muuttamisesta (Uusi)

22 §. Laiminlyöntimaksun määrääminen. Pykälä sisältää säännökset laiminlyöntimaksun määräämisestä. Yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta annettua lakia ei esityksessä ehdoteta muutettavaksi. Edellä yleisperusteluissa yhteensovittamista koskevien seikkojen osalta todetuin tavoin lain 22 §:n säännökset on tarpeen sovittaa yhteen sakon täytäntöönpanosta annetun lain kanssa. Tämän vuoksi lakivaliokunta ehdottaa *uutta lakiehdotusta* yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta annetun lain muuttamisesta, jolla 22 §:n 1 momentin kirjoitusasua tarkistetaan siten, että siitä poistetaan viittaus, jonka mukaan laiminlyöntimaksu määrätään maksettavaksi valtiolle. Tästä säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

24 §. Laiminlyöntimaksun täytäntöönpano. Pykälä sisältää säännökset laiminlyöntimaksun täytäntöönpanosta. Edellä yleisperusteluissa yhteensovittamista koskevien seikkojen osalta todetuin tavoin lain 24 §:n säännökset on tarpeen sovittaa yhteen sakon täytäntöönpanosta annetun lain kanssa. Tämän vuoksi lakivaliokunta ehdottaa uutta lakiehdotusta yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta annetun lain muuttamisesta, jolla 24 §:n kirjoitusasua tarkistetaan siten, että pykälässä on kyse nimenomaan mainitun lain nojalla maksettavaksi määrätyn laiminlyöntimaksun täytäntöönpanosta. Lisäksi valiokunta ehdottaa pykälän tarkistamista siten, että siitä poistetaan säännökset laiminlyöntimaksun vanhenemisestä, sillä tästä säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Lakivaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 5/2025 vp sisältyvät 4.—8. ja 10.—77. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 5/2025 vp sisältyvät 1.—3. ja 9. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Eduskunta hyväksyy uudet 78.—82. lakiehdotuksen. (Valiokunnan uudet lakiehdotukset)

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

sakon täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 10—12 §,
muutetaan 1 ja 2 §, 3 §:n otsikko ja 1 momentti, 4—9, 13, 19 ja 23 §, 5 luvun otsikko, 46—48,
50—52 sekä 54 §,
sellaisina kuin niistä ovat 1 § osaksi laeissa 224/2008, 462/2011, 348/2013, 257/2014, 671/
2015, 470/2017, 1052/2018, 301/2019, 659/2019, 570/2020, 900/2020, 118/2021, 1288/2021,
1209/2022, 585/2023, 1183/2023, 23/2024, 36/2024, 545/2024, 651/2024, 845/2024, 952/
2024, ja 1122/2024, 138/2025, 197/2025 ja / , 2 § osaksi laeissa 1206/2005, 348/2013, 257/
2014 ja 671/2015, 4 § laissa 379/2010, 5 § osaksi laeissa 1206/2005 ja 757/2010, 6 § laissa 757/
2010, 19 § osaksi laissa 632/2019, 46 ja 48 § laissa 1058/2018, 50 §:n ruotsinkielinen sanamuoto
osaksi laissa 1058/2018 ja 52 § laissa 348/2013, sekä
lisätään lakiin uusi 4 a, 4 b, 23 a, 47 a ja 47 b § sekä siitä lailla 1058/2018 kumotun 49 §:n ti-
lalle uusi 49 § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään seuraavien rikosoikeudellisten rangaistusten täytäntöönpanosta:

- 1) rikesakko;
- 2) sakko;
- 3) yhteisösakko;
- 4) kurinpitosaakko.

Tässä laissa säädetään seuraavien rangaistusluonteisten hallinnollisten seuraamusten täytän-
töönpanosta:

- 1) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 8 luvun 1 §:ssä tarkoitettu rikemaksu ja 3 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

2) luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 83 (*yleinen tietosuojasetus*) artiklassa tarkoitettu hallinnollinen seuraamusmaksu;

3) Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 38 §:ssä tarkoitettu rikemaksu ja 40 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

4) lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden torjunnassa annetun lain (657/2019) 13 §:ssä tarkoitettu lentoliikenteen harjoittajan seuraamusmaksu;

5) Finanssivalvonnan tai tuomioistuimen määräämä kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetussa laissa (566/2020) tarkoitettu seuraamusmaksu;

6) elintarvikemarkkinalain (1121/2018) 12 a §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

7) markkinaoikeuden määräämä arpajaislaissa (1047/2001) tarkoitettu seuraamusmaksu;

8) ulkomaalaislain (301/2004) 179 §:ssä tarkoitettu liikenteenharjoittajan seuraamusmaksu;

9) kaupparekisterilain (564/2023) 24 §:ssä tarkoitettu kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksu ja 25 §:ssä tarkoitettu tilinpäätöksen myöhästymismaksu;

10) merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettu öljypäästömaksu sekä 7 b luvun 1 §:ssä tarkoitettu kasvihuonekaasuintensiteettimaksu ja mainitun luvun 2 §:ssä tarkoitettu maasähkön käyttövelvoitteen laiminlyönnistä määrättävä maksu;

11) tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain (1233/2006) 9 §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu;

12) työsopimuslain (55/2001) 2 luvun 7 b §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu ja 11 a luvun 3 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu sekä merityösopimuslain (756/2011) 2 luvun 6 b §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu;

13) työntekijöiden lähettämisestä annetun lain (447/2016) 35 §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu;

14) kuitintarjoamisvelvollisuudesta käteiskaupassa annetun lain (658/2013) 6 §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu;

15) yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain (1188/2014) 49 §:ssä tarkoitettu rikkomusmaksu ja 51 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

16) alkoholilain (1102/2017) 71 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

17) siemenlain (600/2019) 35 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

18) kasvinterveyslain (1110/2019) 26 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

19) eläinten sekä eräiden tavaroiden tuontivalvonnasta annetun lain (1277/2019) 15 §:ssä tarkoitettu tuontivalvonnan seuraamusmaksu;

20) tieliikennelain (729/2018) 161 §:ssä tarkoitettu liikennevirhemaksu;

21) ajokorttilain (386/2011) 93 §:n 2 momentissa tarkoitettu liikennevirhemaksu;

22) vesiliikennelain (782/2019) 122 §:ssä tarkoitettu liikennevirhemaksu;

23) liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 268 §:ssä tarkoitettu liikennevirhemaksu;

24) ajoneuvolain (82/2021) 195 §:ssä tarkoitettu liikennevirhemaksu ja 189–192 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

25) rehulain (1263/2020) 51 §:ssä tarkoitettu rehuvalvonnan seuraamusmaksu;

26) elintarvikelain (297/2021) 67 §:ssä tarkoitettu elintarvikevalvonnan seuraamusmaksu;

27) eläintautilain (76/2021) 94 a §:ssä tarkoitettu eläintautivalvonnan seuraamusmaksu;

28) eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain (1069/2021) 36 §:ssä tarkoitettu eläinten tunnistamis- ja rekisteröintivalvonnan seuraamusmaksu ja 37 §:ssä tarkoitettu eläimen

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

tunnistusasiakirjan mukana pitämistä ja esittämistä koskevan velvollisuuden rikkomisesta määrättävä liikennevirhemaksu;

29) luonnonmukaisesta tuotannosta annetun lain (1330/2021) 38 §:ssä tarkoitettu luomuvalvonnan seuraamusmaksu;

30) jalkineiden ja tekstiilituotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (265/2022) 8 ja 9 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

31) lannoitelain (711/2022) 37 §:ssä tarkoitettu lannoitevalvonnan seuraamusmaksu;

32) eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain (517/2015) 63 a §:ssä tarkoitettu sivutuotevalvonnan seuraamusmaksu;

33) avaruustoiminnasta annetun lain (63/2018) 21 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

34) verkossa tapahtuvaan terroristisen sisällön levittämiseen puuttumisesta annetun lain (99/2023) 4 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

35) vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain (541/2023) 141 §:ssä tarkoitettu liikennevirhemaksu ja 142 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

36) luotsauslain (561/2023) 68 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

37) sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 333 §:ssä tarkoitettu teleyrityksen seuraamusmaksu, 334 §:ssä tarkoitettu televisio- tai radiotoiminnan harjoittajan seuraamusmaksu ja 334 a §:ssä tarkoitettu datan välityspalvelujen tarjoajan seuraamusmaksu;

38) verkon välityspalvelujen valvonnasta annetun lain (18/2024) 14—17 ja 20 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

39) alusliikennepalvelulain (623/2005) 29 §:ssä tarkoitettu liikennevirhemaksu;

40) ylikuormamaksusta annetussa laissa (51/1982) tarkoitettu ylikuormamaksu;

41) kilpailulain (948/2011) 12, 37 a ja 47 a §:ssä tarkoitettut seuraamusmaksut;

42) jätelain (646/2011) 131 §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu;

43) sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013) 16 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu ja 20 a §:ssä tarkoitettu rikemaksu;

44) päästökauppalain (1270/2023) 92 §:ssä tarkoitettu päästöoikeuden ylitysmaksu;

45) tilintarkastuslain (1141/2015) 10 luvun 5 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

46) julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain (1531/2011) 100 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

47) julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 158 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

48) pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä annetun lain (571/2019) 12 §:ssä tarkoitettu rikemaksu;

49) biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain (418/2019) 13 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu ja 14 §:ssä tarkoitettu virhemaksu;

50) uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain (446/2007) 11, 11 a § ja 11 e §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu ja 12 §:ssä tarkoitettu virhemaksu;

51) hiilen energiakäytön kieltämisestä annetun lain (416/2019) 13 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

52) kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain (559/2012) 3 a §:ssä tarkoitettu liikennevirhemaksu;

53) kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) 40 a §:ssä tarkoitettu kasvinsuojeluainevalvonnan seuraamusmaksu;

54) ilmailulain (864/2014) 151 a ja 151 b §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

55) fossiilisen polttoaineen jakelun päästökaupasta annetun lain (1066/2024) 34 §:ssä tarkoitettu päästöoikeuden ylitysmaksu;

56) kyberturvallisuuslain (124/2025) 35 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

57) kuluttajatuotteiden turvallisuudesta annetun lain (184/2025) 10—15 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

58) kulutuspalvelujen turvallisuudesta annetun lain (185/2025) 25 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

59) yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta annetun lain (/) 22 §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu.

Tässä laissa säädetään seuraavien muiden rahamääräisten seuraamusten, maksujen ja korvausten täytäntöönpanosta:

- 1) rahamäärään kohdistuva menettämisseuraamus;
- 2) uhkasakko;
- 3) rikosuhrimaksu;
- 4) oikeudenkäymiskaaren 14 luvun 7 §:ssä tarkoitettu järjestyssakko ja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 54 §:ssä tarkoitettu järjestyssakko;
- 5) rikokseen perustuva valtiolle tuomittu korvaus;
- 6) muussa kuin rikosasiassa valtiolle tuomittu korvaus, jos syyttäjä on esiintynyt siinä virkansa puolesta;

7) valtiolle tuomittu korvaus, joka perustuu sen varoista suoritettujen oikeudenkäyntiin liittyvien kustannusten korvaamiseen;

8) rikosvahinkolain (1204/2005) 31 §:n mukaiseen valtion takautumisoikeuteen perustuva saatava vahingosta vastuussa olevalta ja mainitun lain 42 §:n 2 momentissa tarkoitettuun takaisinperintää koskevaan päätökseen perustuva saatava korvauksen saajalta.

9) seuraavat muualla kuin Suomessa määrätty seuraamukset:

a) vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin tehdyn puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetussa laissa (231/2007) tarkoitettu taloudellinen seuraamus;

b) vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta menetetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin tehdyn puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetussa laissa (222/2008) tarkoitettu menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös;

c) jäädyttämistä ja menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/1805 ja jäädyttämistä ja menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten vastavuoroista tunnustamista Euroopan unionissa koskevan asetuksen soveltamisesta annetussa laissa (895/2020) tarkoitettu menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös;

d) Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa annetun lain (326/1963) 1 §:ssä tarkoitettu seuraamus;

e) kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa annetun lain (21/1987) 1 §:ssä tarkoitettu menettämisseuraamus;

f) työntekijöiden lähettämisestä annetun lain 24 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu taloudellista hallinnollista seuraamusta tai sakkoa koskeva päätös

g) kilpailulain 44 a §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu-, sakko- tai uhkasakkopäätös.

Tässä laissa säädetään seuraavien omaisuuteen kohdistuvien seuraamusten ja määräysten täytäntöönpanosta:

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

- 1) esineeseen kohdistuva menettämisseuraamus;
- 2) rikoslain (39/1889) 44 luvun 15 §:n 2 momentissa tarkoitettu eläimen tappamismääräys;
- 3) sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetun lain (460/2003) 22 §:n 3 momentissa tarkoitettu verkkoviestin hävittämismääräys.

Tässä laissa säädetään lisäksi sakon muuntorangaistuksen määräämisestä.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *seuraamuksella* 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua rikosoikeudellista rangaistusta, 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua rangaistusluonteista hallinnollista seuraamusta, 1 §:n 3 momentissa tarkoitettua muuta rahamääräistä seuraamusta, maksua ja korvausta, 1 §:n 4 momentissa tarkoitettua omaisuuteen kohdistuvaa seuraamusta ja määräystä ja 1 §:n 5 momentissa tarkoitettua sakon muuntorangaistusta;

2) *saatavalla* 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua rikosoikeudellisen rangaistuksen, 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua rangaistusluonteisen hallinnollisen seuraamuksen ja 1 §:n 3 momentissa tarkoitettua muun rahamääräisen seuraamuksen, maksun ja korvauksen rahamäärää tai sen maksamatta olevaa osaa.

3 §

Täytäntöönpanosta vastaavat viranomaiset

Oikeusrekisterikeskus vastaa tässä laissa tarkoitettua täytäntöönpanosta ja käyttää valtion puhevaltaa täytäntöön pantavina oleviin seuraamuksiin liittyvissä asioissa.

4 §

Täytäntöönpanoilmoitukset

Tuomioistuimen ja ~~muun~~ viranomaisen on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava Oikeusrekisterikeskukselle ratkaisustaan, jolla se on määrännyt 1 §:ssä tarkoitettua seuraamuksen. Oikeusrekisterikeskukselle on ilmoitettava myös ratkaisun muuttamisesta, poistamisesta tai kumoamisesta ja siitä, jos ratkaisua ei muuteta muutoksenhakumenettelyssä. Tuomioistuimen ja ~~muun~~ viranomaisen on ilmoitettava Oikeusrekisterikeskukselle tässä laissa tarkoitettua seuraamusta koskevasta täytäntöönpanon kieltämisestä tai keskeyttämisestä. Oikeusministeriön on ilmoitettava Oikeusrekisterikeskukselle, jos henkilö on kokonaan tai osittain armahdettu 1 §:ssä tarkoitettua rikosoikeudellisen seuraamuksen suorittamisesta.

Oikeushallinnon viranomaisen ilmoittaa ratkaisustaan tallentamalla sitä koskevat tiedot oikeushallinnon valtakunnallisen tietovarannon ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään. Tietojen tallentamisesta säädetään oikeushallinnon valtakunnallisesta tietovarannosta annetussa laissa (955/2020).

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

Muu kuin oikeushallinnon viranomainen ilmoittaa ratkaisustaan toimittamalla Oikeusrekisterikeskukselle seuraamuksen täytäntöönpanoa varten tarvittavat tiedot.

Edellä 3 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa asioissa tuomioistuimen on tämän pykälän 1 ja 2 momentissa säädetystä poiketen ilmoitettava ratkaisustaan Oikeusrekisterikeskuksen sijasta itseperinnästä vastaavalle viranomaiselle.

4 a §

Seuraamusten täytäntöönpanokelpoisuus

Seuraamuksen täytäntöönpanoon on ryhdyttävä ilman aiheetonta viivytystä, kun ratkaisu, jolla seuraamus on määrätty, on tullut lainvoimaiseksi tai kun ratkaisu on pantavissa täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio.

Poiketen 1 momentissa säädetystä:

1) rahamäärään kohdistuva menettämiseseuraamus ja uhkasakkolain (1113/1990) nojalla tuomittu uhkasakko voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana;

2) 1 §:n 3 momentin 5 kohdassa tarkoitettua korvausta koskeva lainvoimaa vailla oleva ratkaisu voidaan panna täytäntöön noudattaen, mitä ulosottokaassa (705/2007) säädetään lainvoimaa vailla olevan maksuvelvoitetta koskevan tuomion täytäntöönpanosta.

Rikosvahinkolain 31 §:n mukaiseen valtion takautumisoikeuteen perustuvan saatavan täytäntöönpanokelpoisuudesta säädetään **mainitun lain 31 c §:ssä**, eläinsuojelurikokseen liittyvän eläimen tuomitsemista valtiolle menetetyksi koskevan ratkaisun täytäntöönpanokelpoisuudesta säädetään rikoslain 17 luvun 23 a §:n 4 momentissa ja tuomioistuimen antaman eläimen tappamismääräyksen täytäntöönpanokelpoisuudesta säädetään rikoslain 44 luvun 15 §:n 2 momentissa.

4 b §

Seuraamusten raukeaminen

Rangaistusluonteinen hallinnollinen seuraamus, rikosuhrimaksu, oikeudenkäymiskaaren 14 luvun 7 §:ssä tarkoitettu järjestyssakko, oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 54 §:ssä tarkoitettu järjestyssakko ja uhkasakkolain nojalla tuomittu uhkasakko raukeavat viiden vuoden kuluttua lainvoiman saaneen ratkaisun antamispäivästä. Mainittu seuraamus raukeaa myös maksuvelvollisen kuollessa.

Raukeamisaika päättyy lainvoiman saaneen ratkaisun antamispäivää järjestysnumeroltaan vastaavaa päivää edeltävän vuorokauden päättyessä.

Jos ennen 1 momentissa tarkoitettua seuraamuksen raukeamista on toimitettu ulosmittaus tai se on ilmoitettu ulosottokaaren 5 luvussa tarkoitettussa myynnissä, raukeaminen ei estä maksun saamista ulosmitatuista varoista.

Rikesakon, sakon, yhteisösakon, kurinpitosakon, menettämiseseuraamuksen, rikoslain 44 luvun 15 §:n 2 momentissa tarkoitettua eläimen tappamismääräyksen ja sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetun lain 22 §:n 3 momentissa tarkoitettua verkkoviestin hävittämismääräyksen sekä oikeudenkäynnin kulun turvaamiseksi tuomitun tai ulosottokaaren nojalla tuomitun uhkasakon raukeamisesta säädetään rikoslaissa. Tämän lain 1 §:n 3 momentin 5—8 kohdassa tarkoitettua korvauksen vanhentumisesta säädetään velan vanhentumisesta annetussa laissa (728/2003).

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

2 luku

Saatavan täytäntöönpano

5 §

Maksutilaisuuden varaaminen

Saatavan ensimmäisenä asteena maksettavaksi määränneen tuomioistuimen tai ~~muun~~ viranomaisen on varattava maksuvelvolliselle tilaisuus saatavan maksamiseen. Maksutilaisuuden varaa kuitenkin Oikeusrekisterikeskus 1 §:n 3 momentin 8 kohdassa tarkoitettua saatavaa täytäntöön pantaessa, itseperinnästä vastaava viranomaisen 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua saatavaa täytäntöön pantaessa ja sakkovaatimuksen antava virkamies sakkovaatimuksen käyttämisen yhteydessä.

Maksutilaisuus varataan liittämällä saatavaa koskevaan ratkaisuun tai vaatimukseen saatavan maksamista ja maksusuorituksen oikeaa kohdentamista varten tarvittavat tilitiedot ja muut tiedot. Ratkaisuun on myös liitettävä tieto siitä, että saatavan täytäntöönpanoon voidaan ryhtyä sen tultua täytäntöönpanokelpoiseksi.

6 §

Oikeusrekisterikeskuksen maksukehotus

Oikeusrekisterikeskuksen on tarkastettava, onko sen täytäntöön pantavana oleva täytäntöönpanokelpoinen saatava maksettu. Jos saatava on kokonaan tai osittain maksamatta, Oikeusrekisterikeskuksen on kehotettava maksuvelvollista suorittamaan maksamatta oleva rahamäärä asettamassaan, vähintään 14 päivän määräajassa.

Maksukehotusta ei tarvitse lähettää, jos sitä voidaan aikaisemman täytäntöönpanon vuoksi tai muusta syystä pitää ilmeisen tarpeettomana tai jos täytäntöönpano saattaisi vaarantua.

Oikeusrekisterikeskuksen on liitettävä maksukehotukseen saatavan maksamista ja maksusuorituksen oikeaa kohdentamista varten tarvittavat tilitiedot ja muut tiedot sekä tiedot toimenpiteistä, joihin voidaan ryhtyä, jos maksuvelvollinen ei maksa saatavaa vapaaehtoisesti.

7 §

Saatavan maksaminen

Saatava maksetaan valtiolle. Maksuvelvollisella on oikeus maksaa saatava seuraamuksen määräämistä koskevan ratkaisun antamisesta alkaen. Saatavan maksaminen ennen seuraamuksen määräämistä koskevan ratkaisun täytäntöönpanokelpoiseksi tulemistä ei estä maksuvelvollista hakemasta muutosta ratkaisuun.

Maksuvelvollinen voi maksaa saatavan 5 tai 6 §:ssä tarkoitettulle tilille tai käteissuorituksena ulosottomiehelle. Maksuvelvollinen voi maksaa vankeudeksi muunnettavissa olevan sakon tai uhkasakon käteissuorituksena muullekin 25 §:n 1 momentissa tarkoitettulle haastamiseen oikeutetulle virkamiehelle tämän tavoittaessa maksuvelvollisen. Myös saatavan osasuoritus on otettava vastaan. Käteissuorituksen vastaan ottaneen virkamiehen on annettava käteissuorituksesta

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

maksajalle kuitti. Käteissuoritus on tilitettävä Oikeusrekisterikeskukselle ilman aiheetonta viivästystä.

Maksuvelvollisen on saatavan maksamisen yhteydessä ilmoitettava saatavan maksamista ja maksusuorituksen oikeaa kohdentamista varten annetut tiedot.

8 §

Ulosoton hakeminen

Oikeusrekisterikeskuksen on haettava ulosottoa, jos maksukehotusta ei lähetetä tai jos saatavaa ei ole maksettu 6 §:ssä tarkoitetussa määräajassa taikka 14 §:ssä tarkoitetussa maksuajassa.

9 §

Ulosottokaaren soveltaminen

Saatavan ulosottotoimin tapahtuvaan täytäntöönpanoon sovelletaan ulosottokaarta, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Ulosottokaaren 3 luvun 33 §:ssä tarkoitetussa vireilletuloilmoituksessa on ulosottokaaressa säädetyn lisäksi ilmoitettava, että jollei vankeudeksi muunnettavissa olevaa sakkoa tai uhkasakkoa saada ulosottotoimintaan perityksi, maksuvelvollinen haastetaan muuntorangaistuksen määräämistä koskevaan oikeudenkäyntiin.

13 §

Maksujen kohdentaminen

Jos maksuvelvollisen maksamat varat eivät riitä kaikkien häneltä samalla kertaa tässä laissa säädettyssä järjestyksessä ulosottotoimin perittävien saatavien suorittamiseksi, kertyneet varat on käytettävä ensin vankeudeksi muunnettavissa olevan sakon ja uhkasakon maksamiseen. Tällöin maksu on lisäksi osoitettava niin, että useasta muunnettavasta sakosta tai muusta saatavasta maksu ensin kohdennetaan aikaisemmin määrätylle.

19 §

Etsintäkuuluttaminen

Oikeusrekisterikeskuksen on etsintäkuulutettava maksuvelvollinen, jos vankeudeksi muunnettavissa olevaa sakkoa tai uhkasakkoa ei saada ulosottotoimin perittyä hänen omaisuudestaan ja jos hänen olinpaikkansa on tuntematon tai hänen voidaan olettaa pakoilevan perintätoimenpiteitä.

Etsintäkuuluttaminen käsittää poliisin tietojärjestelmään toimitetun kehotuksen periä 1 momentissa tarkoitettu saatava tai haastaa maksuvelvollinen muuntorangaistuksen määräämistä koskevaan oikeudenkäyntiin, kun maksuvelvollinen tavataan. Etsintäkuulutuksessa on mainittava saatavan maksamista ja maksusuorituksen tilittämistä varten tarvittavat tiedot sekä toimenpiteen syy, pyydyt toimenpiteet, kuuluttava viranomainen, kuulutuksen vanhentumisajankohta ja muut kuulutuksen valvonnassa tarvittavat tiedot.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

Etsintäkuuluttamiseen voidaan ryhtyä ilman ulosottomiehen antamaa estetodistusta, jos Oikeusrekisterikeskuksen käytettävissä olevien tietojen mukaan maksuvelvollinen on vailla vakinaista asunto-osoitetta, asuu ulkomailla tai jos ulosottomiehen mahdollisuuksia tavoittaa maksuvelvollinen voidaan muista vastaavista syistä pitää huonoina.

23 §

Kuittaaminen

Jos sillä viranomaisella, jonka olisi palautettava varoja maksuvelvolliselle, on täytäntöön pantavana häntä koskeva muu saatava, palautettava rahamäärä ja sille tuleva korko saadaan kuitata saatavan suorituksesi. Kuittaamisesta on ilmoitettava maksuvelvolliselle.

Kuittaamiseen saadaan käyttää myös varoja, jotka olisi suoritettava maksuvelvolliselle 45 §:n taikka rikoslain 10 luvun 11 §:n 2 tai 3 momentin perusteella.

23 a §

Saatavan täytäntöönpanon päätyminen

Saatavan täytäntöönpano päättyy, kun:

- 1) saatava on maksettu ja sen määräämistä koskeva ratkaisu on tullut lainvoimaiseksi;
- 2) saatava on rauennut ja mahdollisesti ulosmitatut varat on tilitetty Oikeusrekisterikeskukselle; tai
- 3) täytäntöönpanon päättymiseen on muu laissa säädetty peruste.

5 luku

Oikeusrekisterikeskuksen täytäntöönpanotietojärjestelmä

46 §

Oikeusrekisterikeskuksen täytäntöönpanotietojärjestelmä ja rekisterit

Oikeusrekisterikeskus pitää täytäntöönpanotietojärjestelmää ja siihen kuuluvia sakkorekisteriä ja hallinnollisten seuraamusten rekisteriä. Sakkorekisteriä ja hallinnollisten seuraamusten rekisteriä pidetään tässä laissa tarkoitettujen seuraamusten täytäntöönpanoa ja korvausasioiden käsittelyä varten. Sakkorekisterin tietoja voidaan luovuttaa käytettäväksi myös henkilön luotettavuuden tai henkilökohtaisen soveltuvuuden selvittämisessä ja arvioinnissa.

Sakkorekisteriin sisältyvät tiedot 1 §:n 1 momentissa, 3 momentin 1, 3, 5, 7 ja 8 kohdassa ja 9 kohdan a—e alakohdassa sekä 4 ja 5 momentissa tarkoitetuista rikosoikeudellisista seuraamuksista ja hallinnollisten seuraamusten rekisteriin tiedot 1 §:n 2 momentissa ja 3 momentin 2, 4 ja 6 kohdassa sekä 9 kohdan f ja g alakohdassa tarkoitetuista muista seuraamuksista. Sakkorekisterin ja hallinnollisten seuraamusten rekisterin rekisterinpitäjä on Oikeusrekisterikeskus.

Sen lisäksi, mitä tässä tai muussa laissa säädetään:

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

1) oikeudesta saada tieto viranomaisen julkisista asiakirjoista sekä viranomaisen vaihtolovelvollisuudesta, asiakirjojen salassapidosta ja muista tietojen saantia koskevista yleisten ja yksityisten etujen suojaamiseksi välttämättömistä rajoituksista säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999);

2) muusta kuin 1 kohdassa tarkoitettua tiedonhallinnasta säädetään julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetussa laissa (906/2019);

3) muusta kuin 1 kohdassa tarkoitettua henkilötietojen käsittelystä sakkorekisterissä säädetään henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetussa laissa (1054/2018);

4) muusta kuin 1 kohdassa tarkoitettua henkilötietojen käsittelystä hallinnollisten seuraamusten rekisterissä säädetään yleisessä tietosuojasetuksessa ja tietosuojalaissa (1050/2018).

47 §

Sakkorekisterin ja hallinnollisten seuraamusten rekisterin sisältämät tiedot

Sakkorekisteri ja hallinnollisten seuraamusten rekisteri sisältävät seuraamusten täytäntöönpanoa ja korvausasioiden käsittelyä varten tiedot:

1) seuraamuksen kohteena olevan luonnollisen henkilön nimestä, henkilön yksilöintiin tarvittavasta tunnuksesta ja muusta välttämättömästä yksilöintitiedosta taikka oikeushenkilön nimestä ja yritys- ja yhteisötunnuksesta sekä tarvittavista luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön yhteystiedoista;

2) seuraamuksen määräämisestä ja sisällöstä sekä muusta seuraamuksen yksilöinnistä;

3) seuraamuksen täytäntöönpanokelpoisuudesta, täytäntöönpanon alkamisesta ja päättymisestä sekä suoritetuista täytäntöönpanotoimista;

4) seuraamuksen täytäntöönpanossa kertyneistä rahamääristä;

5) seuraamuksen täytäntöönpanon esteistä;

6) armahduksesta;

7) seuraamuksen täytäntöönpanon kannalta välttämättömistä muista kuin 1—6 kohdassa tarkoitetuista tiedoista.

47 a §

Terveystietojen käsittely

Oikeusrekisterikeskus saa käsitellä sakkorekisterin ja hallinnollisten seuraamusten rekisterin sisältämiä rekisteröidyn terveyttä koskevia tietoja vain, jos käsittely on välttämätöntä yksittäisen seuraamuksen täytäntöönpanossa tai korvausasian käsittelyssä.

47 b §

Tietojen käsittely muuhun kuin niiden keräämis- ja tallentamistarkoitukseen

Oikeusrekisterikeskus saa käsitellä sakkorekisterin ja hallinnollisten seuraamusten rekisterin sisältämiä tietoja muuhun kuin niiden alkuperäiseen keräämis- ja tallentamistarkoitukseen, jos se

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

on välttämätöntä laillisuusvalvontatehtävässä taikka seuraamusten täytäntöönpanoon liittyvän valvonnan tai täytäntöönpanotoiminnan yleiseksi kehittämiseksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tietoja saa myös käyttää, jos se on välttämätöntä Oikeusrekisterikeskuksen henkilöstön koulutuksen suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi. Tällöin tiedoista poistetaan henkilön yksilöinnin mahdollistavat tiedot.

48 §

Oikeusrekisterikeskuksen tiedonsaantioikeus

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Oikeusrekisterikeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä ja maksutta saada toiselta viranomaiselta tiedot, jotka ovat välttämättömiä seuraamuksen täytäntöönpanoa ja korvausasian käsittelyä tai rekisteriin merkinnän tekemistä varten seuraavasti:

1) väestötietojärjestelmästä tiedot henkilön nimestä, yksilöintiin tarvittavasta tunnuksesta, yhteystiedoista, kuolemasta ja muista yksilöintitiedoista sekä oikeushenkilöä koskevat vastaavat tiedot asianomaisilta rekisteriviranomaisilta;

2) oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmästä sekä diaari- ja asianhallintajärjestelmästä tiedot oikeusasian vaiheesta ja ratkaisusta;

3) poliisin henkilörekistereistä tiedot seuraamuksen määräämistä koskevasta ratkaisusta ja seuraamuksen määräämistä koskevan asian vaiheesta sekä poliisin suorittamista toimenpiteistä seuraamuksen täytäntöönpanossa;

4) Tullin henkilörekistereistä tiedot seuraamuksen määräämistä koskevasta ratkaisusta ja seuraamuksen määräämistä koskevan asian vaiheesta sekä Tullin suorittamista toimenpiteistä seuraamuksen täytäntöönpanossa;

5) Rajavartiolaitoksen henkilörekistereistä tiedot seuraamuksen määräämistä koskevasta ratkaisusta ja seuraamuksen määräämistä koskevan asian vaiheesta sekä Rajavartiolaitoksen suorittamista toimenpiteistä seuraamuksen täytäntöönpanossa;

6) Rikosseuraamuslaitoksen rikosseuraamusrekisteristä tiedot rikoksista ja tuomioista sekä rangaistuksen täytäntöönpanon tai tutkintavankeuden toimeenpanon alkamisesta ja päättymisestä, tiedot vangin ja tutkintavangin sijoittamisesta Rikosseuraamuslaitoksessa sekä vangille ja tutkintavangille maksetusta käyttörahasta, toimintarahasta ja palkasta sekä siitä tehtävistä pidätyksistä sekä tiedot Rikosseuraamuslaitoksen suorittamista toimenpiteistä seuraamuksen täytäntöönpanossa;

7) ulosoton ulosottorekisteristä tiedot seuraamuksen täytäntöönpanon vaiheesta ja ulosoton toimenpiteistä seuraamuksen täytäntöönpanossa;

8) Valtiokonttorilta tiedot 1 §:n 3 momentin 8 kohdassa tarkoitetun rikosvahinkolakiin perustuvan korvausasian käsittelyä ja täytäntöönpanoa varten;

9) Verohallinnolta tiedot tässä laissa tarkoitetun seuraamuksen täytäntöönpanon panemiseksi seuraamukseen tuomitun kuoltua;

10) muilta kuin 1—9 kohdassa tarkoitetuilta viranomaisilta tiedot seuraamuksen määräämisestä ja seuraamusta koskevan asian vaiheesta.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

49 §

Sakkorekisterin tietojen luovuttaminen

Sen lisäksi mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään Oikeusrekisterikeskus saa salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä ja oma-aloitteisesti luovuttaa 47 §:ssä tarkoitettuja sakkorekisterin tietoja seuraavasti:

1) poliisille, Tullille, Rajavartiolaitokselle, Puolustusvoimille, syyttäjälle, tuomioistuimelle, Rikosseuraamuslaitokselle ja muulle henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetussa laissa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle täytäntöönpanotehtävien suorittamista, sakon muuntorangaistuksen määräämistä tai korvausasian käsittelyä varten välttämättömät tiedot;

2) Ulosottolaitokselle ja 25 §:n 1 momentissa tarkoitettulle haastamiseen oikeutetulle virkamiehelle tämän lain mukaisten täytäntöönpanotehtävien suorittamista varten välttämättömät tiedot;

3) Valtiokonttorille 1 §:n 3 momentin 8 kohdassa tarkoitettun rikosvahinkolakiin perustuvan korvausasian käsittelyä varten välttämättömät tiedot;

4) oikeusministeriölle armahdusasioiden esittelyä varten välttämättömät tiedot;

5) **viranomaiselle tai muulle taholle** 1—4 kohdassa **säädetyin lisäksi** tiedot, joiden saamisesta säädetään erikseen lailla.

Edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei saa luovuttaa enää sen jälkeen, kun kolme vuotta on kulunut lainvoimaisen tuomion tai muun lopullisen viranomaisratkaisun julistamisesta tai antamisesta.

50 §

Tietojen luovuttaminen muihin valtioihin

Oikeusrekisterikeskus voi salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä ja oma-aloitteisesti luovuttaa sakkorekisteristä seuraamuksen täytäntöönpanoa varten välttämättömät tiedot 1 §:n 3 momentin 9 kohdassa mainituissa laeissa säädetyille muun valtion viranomaiselle.

51 §

Tietojen poistaminen

Sakkorekisterin ja hallinnollisten seuraamusten rekisterin sisältämät tiedot poistetaan viiden vuoden kuluttua siitä, kun niitä koskevan tässä laissa tarkoitettun seuraamuksen täytäntöönpano on päättynyt. Armahduspäätös ei vaikuta sakkorekisterin merkintöjen poistamiseen.

52 §

Tietojen arkistointi

Arkistotoimen tehtävistä ja arkistoon siirrettävistä asiakirjoista säädetään arkistolaisissa (831/1994).

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

6 luku

Erinäiset säännökset

54 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset:

- 1) täytäntöönpanoilmoitukseen 4 §:n 3 momentin nojalla kirjattavista tiedoista ja muun kuin oikeushallinnon viranomaisen ilmoituksen antamismenettelystä;
- 2) maksuvelvolliselle 5 §:n 2 momentin ja 6 §:n 3 momentin nojalla annettavista tiedoista;
- 3) viranomaisten keskinäisestä ilmoitusvelvollisuudesta ja asioiden selvittämisestä;
- 4) täytäntöönpanotoimenpiteiden kirjaamisesta ja niistä ilmoittamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

rikoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rikoslain (39/1889) 2 a luvun 3 §:n 2 momentti, 7 luvun 3 a §:n 1 momentti ja 3 b §, 8 luvun 13—15 §, 16 §:n 1 momentti ja 18 §:n 2 momentti ja 32 luvun 12 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat 2 a luvun 3 §:n 2 momentti laissa 732/2018, 7 luvun 3 a §:n 1 momentti ja 3 b § sekä 8 luvun 18 §:n 2 momentti laissa 985/2016, 8 luvun 13 § laeissa 297/2003 ja 985/2016, 8 luvun 14 § laissa 1161/2005, 8 luvun 15 § ja 16 §:n 1 momentti laissa 297/2003 sekä 32 luvun 12 §:n 3 momentti laissa 187/2012, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

2 a luku

Sakosta, muuntorangaistuksesta ja rikesakosta

3 §

Sakon kokonaisrahamäärä

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että tietyistä rikoksista määrättävän sakon kokonaisrahamäärä on korotettava samanlaatuisesta rikoksesta tai rikkomuksesta määrättävän suurimman tieliikennelaissa (729/2018) tai vesiliikennelaissa (782/2019) säädetyn liikennevirhemaksun suuruiseksi.

7 luku

Yhteisestä rangaistuksesta

3 a §

Sakko ja rikesakko

Jos kahdesta tai useammasta rikoksesta olisi tuomittava samalla kertaa sakkorangaistus ja rikesakko, rangaistukseksi tuomitaan sakkorangaistus tai yhteinen sakkorangaistus 40 eurolla korotettuna.

3 b §

Rikesakko

Jos kahdesta tai useammasta rikoksesta olisi tuomittava samalla kertaa rikesakko, rangaistukseksi tuomitaan yksi rikesakko. Tuolloin rikesakko määrätään 40 eurolla korotettuna siitä rikkomuksesta, josta on säädetty ankarin rikesakko.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

8 luku

Vanhentumisesta

13 §

Sakon, rikesakon, kurinpitosakon ja yhteisösakon täytäntöönpanon raukeaminen

Sakko raukeaa viiden vuoden kuluttua lainvoiman saaneen ratkaisun antamispäivästä, jollei sakoitetulle ole sitä ennen määrätty muuntorangaistus. Jos muuntorangaistus on määrätty, on sakoitetulla oikeus mainitun ajan kuluttuakin maksaa sakko niin kuin siitä erikseen säädetään. Edellä sakosta säädetty koskee oikeudenkäynnin kulun turvaamiseksi tai ulosottokaaren nojalla tuomittua uhkasakkoa.

Rikesakko, kurinpitosakko ja yhteisösakko raukeavat viiden vuoden kuluttua lainvoiman saaneen ratkaisun antamispäivästä.

14 §

Menettämisseuraamuksen täytäntöönpanon raukeaminen

Menettämisseuraamus raukeaa kymmenen vuoden kuluttua lainvoiman saaneen ratkaisun antamispäivästä. Jos menettämisseuraamus koskee 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettua rikoksentekovälinettä, 5 §:ssä tarkoitettua muuta omaisuutta tai 5 a §:ssä tarkoitettua säilytysvälinettä, menettämisseuraamuksen täytäntöönpano ei kuitenkaan raukea.

Jäljempänä 44 luvun 15 §:n 2 momentissa tarkoitettu eläimen tappamismääräys ja sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetun lain (460/2003) 22 §:n 3 momentissa tarkoitettu verkkoviestin hävittämismääräys eivät raukea.

15 §

Ulosmittauksen vaikutus

Jos 13 ja 14 §:n 1 momentissa tarkoitettujen täytäntöönpanon toteuttamiseksi on raukeamisajan kuluessa toimitettu ulosmittaus tai saatava on ilmoitettu ulosottokaaren 5 luvussa tarkoitettussa myynnissä, täytäntöönpanon saa saattaa loppuun ulosmitatun omaisuuden osalta.

16 §

Kuoleman vaikutus täytäntöönpanoon

Sakko, rikesakko, kurinpitosakko ja oikeudenkäynnin kulun turvaamiseksi tai ulosottokaaren nojalla tuomittu uhkasakko raukeavat tuomitun kuollessa. Jos täytäntöönpanon toteuttamiseksi on tuomitun eläessä toimitettu ulosmittaus tai saatava on ilmoitettu ulosottokaaren 5 luvussa tarkoitettussa myynnissä, täytäntöönpanon saa kuitenkin saattaa loppuun ulosmitatun omaisuuden osalta.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

18 §

Viittaussäännös

Sotilaille ja muulle 45 luvun soveltamisalaan kuuluvulle henkilölle tuomittavan muistutuksen, ylimääräisen palveluksen, varoituksen, poistumiskiellon, ja arestin täytäntöönpanon raukeamisesta säädetään sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta **Puolustusvoimissa** annetussa laissa (89/2025).

32 luku

Kätkemis- ja rahanpesurikoksista

12 §

Menettämisseuraamus

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, rahanpesun kohteena ollut omaisuus voidaan valtiolle menetetyksi tuomitsemisen asemesta tuomita esirikoksella loukatulle vahingonkorvauksena tai edunpalautuksena, jos omaisuus on laadultaan tähän sopivaa eikä vahingonkorvausta tai edunpalautusta hänelle ole suoritettu, noudattaen 10 luvun 2 §:n 6 momenttia. Omaisuus on kuitenkin tuomittava menetetyksi, jollei se ole laadultaan sopivaa tai sitä ei voida tuomita loukatulle vahingonkorvauksena tai edunpalautuksena mainitussa momentissa tarkoitetun esteen vuoksi. Tällöin esirikoksella loukatun oikeudesta saada valtion varoista vahingonkorvausta tai edunpalautusta vastaava määrä noudatetaan mainitun luvun 11 §:n 2 momenttia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

rikosvahinkolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan rikosvahinkolain (1204/2005) 47 a §, sellaisena kuin se on laissa 95/2011,
muutetaan 31, 32, 42 ja 43 § sekä
lisätään lakiin uusi 31 a—31 c ja 32 a §, seuraavasti:

5 luku

Valtion takautumisoikeus

31 §

Valtion takautumisoikeus

Hakijan oikeus korvaukseen vahingosta vastuussa olevalta siirtyy valtiolle sinä päivänä, jolloin Valtiokonttori on päättänyt maksaa korvausta, ja enintään siltä osin kuin korvausta on päätetty maksaa.

Jos vahingosta vastuussa oleva on maksanut hakijalle korvausta, valtiolla ei ole takautumisoikeutta maksua vastaavalta osalta.

31 a §

Valtion puhevallan käyttäminen

Oikeusrekisterikeskus käyttää valtion puhevaltaa takautumisoikeuteen liittyvissä asioissa.

31 b §

Ilmoitukset korvauksen maksamisesta

Valtiokonttorin on ilmoitettava tämän lain nojalla suorittamastaan korvauksesta Oikeusrekisterikeskukselle. Valtiokonttorin on ilmoitettava maksamastaan korvauksesta myös esitutkintaviranomaiselle ja syyttäjälle, jos korvaus on maksettu ennen kuin **esitutkinta on päätetty**, syyte on nostettu tai päätös syyttämättä jättämisestä on tehty.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

31 c §

Takautumisoikeuteen perustuvan saatavan täytäntöönpanokelpoisuus

Valtion takautumisoikeuteen perustuva saatava on täytäntöönpanokelpoinen, kun Valtiokonttorin korvauspäätös on lainvoimainen tai pantavissa täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio ja tuomio, jolla vahingosta vastuussa oleva on veloitettu suorittamaan korvausta, on saanut lainvoiman.

32 §

Takautumisoikeuteen perustuvan saatavan täytäntöönpanoon ryhtyminen

Oikeusrekisterikeskuksen on selvitettävä, onko valtion takautumisoikeuteen perustuva saatava täytäntöönpanokelpoinen. Oikeusrekisterikeskuksen on ilmoitettava vahingosta vastuussa olevalle valtion takautumisoikeuteen perustuvasta saatavasta ja niistä toimenpiteistä, joihin se ryhtyy 2 tai 3 momentin taikka 32 a §:n nojalla.

Jos takautumisoikeuteen perustuva saatava ei ole täytäntöönpanokelpoinen, koska asiassa ei ole annettu 31 c §:ssä tarkoitettua lainvoimaista tuomiota, Oikeusrekisterikeskuksen on esitettävä vahingosta vastuussa olevalle maksuvaatimus. Jos vahingosta vastuussa oleva ei maksa saatavaa, Oikeusrekisterikeskuksen on nostettava asiassa kanne käräjäoikeudessa.

Täytäntöönpanokelpoisen valtion takautumisoikeuteen perustuvan saatavan täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

32 a §

Täytäntöönpanosta luopuminen

Oikeusrekisterikeskus voi luopua valtion takautumisoikeuteen perustuvan saatavan täytäntöönpanosta, jos se arvioi, että;

- 1) täytäntöönpano ei todennäköisesti johtaisi tulokseen;
- 2) seikat, joihin maksuvaatimus perustuu, jäisivät todennäköisesti näyttämättä oikeudenkäynnissä; tai
- 3) asian käsittelyn jatkamisesta aiheutuvat kustannukset olisivat selvässä epäsuhteessa saatavan suuruuteen.

42 §

Korvauksen takaisinperintä

Jos korvausta on maksettu aiheettomasti, Oikeusrekisterikeskuksen on korvauksen saajaa kuultuaan veloitettava tämä maksamaan aiheettomasti maksettu korvaus takaisin.

Takaisinperinnästä voidaan osaksi tai kokonaan luopua, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi ja korvauksen maksamisen ei ole katsottava johtuneen hakijan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos takaisin perittävä määrä on vähäinen.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

Päätös takaisinperinnästä on tehtävä kolmen vuoden kuluessa korvauksen maksamisesta. Päätös voidaan tehdä myöhemminkin, jos hakijan tai hänen edustajansa havaitaan toimineen asiassa vilpillisesti.

43 §

Takaisinperintää koskevan päätöksen täytäntöönpano

Takaisinperintää koskevan päätöksen täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

tuomioistuinmaksulain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 8 §:n 1 momentin 8 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1153/2019, sekä
lisätään 8 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 1153/2019, 571/2020 ja 243/2023, uusi 9 kohta seuraavasti:

8 §

Viranomaisten ja eräiden muiden vapauttaminen maksuista

Tämän lain mukaisten maksujen suorittamisesta ovat vapaat:

- 8) Digi- ja väestötietovirasto ja Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirasto holloustointa koskevissa asioissa;
- 9) Oikeusrekisterikeskus.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

ulosottokaaren 7 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään ulosottokaaren (705/2007) 7 lukuun uusi 15 a § seuraavasti:

7 luku

Muun kuin maksuvelvoitteen täytäntöönpano

15 a §

Verkkoviestin hävittämismääräyksen täytäntöönpano

Verkkoviestin hävittämismääräys pannaan täytäntöön siten, että ulosottomies kehottaa verkkoviestin lähettäjää, julkaisijaa tai ohjelmatoiminnan harjoittajaa taikka lähettimen, palvelimen tai muun sellaisen laitteen ylläpitäjää hävittämään verkkoviestin. Ulosottomies voi lähettää verkkoviestin hävittämiskehotusta vastaavan pyynnön myös ulkomailla olevalle verkkoviestin hävittämiseen velvolliselle.

Verkkoviestin hävittämistä koskevassa kehotuksessa verkkoviestin lähettäjää, julkaisijaa tai ohjelmatoiminnan harjoittajaa taikka lähettimen, palvelimen tai muun sellaisen laitteen ylläpitäjää on kehoitettava tekemään heti tai ulosottomiehen asettamassa määräajassa tuomioistuimen hävittämismääräyksessä tarkoitettu toimi.

Jos 1 momentissa tarkoitettu kehoitus annetaan muulle verkkoviestin hävittämiseen velvolliselle kuin viestin lähettäjälle, lähettäjälle on ilmoitettava kehotuksesta.

Verkkoviestin hävittämismääräys voidaan erityisestä syystä panna täytäntöön asettamalla verkkoviestin lähettäjälle, julkaisijalle tai ohjelmatoiminnan harjoittajalle taikka lähettimen, palvelimen tai muun sellaisen laitteen ylläpitäjälle sakon uhka.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain (754/2010) 2 §:n 1 momentin 1 kohta, 4 §:n 4 momentti, 9, 10, 12 ja 39 §, sellaisina kuin niistä ovat 9 ja 39 § osaksi laissa 670/2015 *muutetaan* 3 §:n 1 ja 3 momentti, 4 §:n 2 momentti, 7 §, 8 §:n 2 ja 5 momentti, 11 §:n 1 momentti, 13 ja 24 §, 26 §:n 1 momentin 3 kohta, 27 §:n 1 momentti, 28 ja 29 §, 30 §:n 3 momentti, 35 §:n 2 momentti ja 38 §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 1 momentti, 4 §:n 2 momentti ja 13, 28 ja 29 § sekä 30 §:n 3 momentti laissa 467/2011, 7 § osaksi laissa 328/2019, 8 §:n 5 momentti laissa 670/2015, 24 § osaksi laissa 984/2016, 27 §:n 1 momentti laissa 984/2016, 35 §:n 2 momentti laissa 95/2018 ja 38 § osaksi laissa 670/2015, seuraavasti:

3 §

Toimivaltaiset virkamiehet ja sakkomääräyksen soveltamisala

Sakkovaatimuksen antaa poliisimies. Mainittu vaatimus voidaan antaa myös syyttäjän pyynnöstä. Rikesakon määrää poliisimies tai syyttäjä.

Tullimiehen, rajavartiomiehen ja erätarkastajan toimivallasta antaa sakkovaatimus, sakkomääräys ja rikesakkomääräys säädetään erikseen.

4 §

Epäillyn suostumus

Suostumus annetaan sakkovaatimuksen, sakkomääräyksen tai rikesakkomääräyksen antavalle tai muulle esitutkintaa suorittavalle virkamiehelle taikka syyttäjälle. Suostumuksen vastaanottavan virkamiehen on pyrittävä varmistamaan, että epäilty ymmärtää suostumuksensa merkityksen ennen sen antamista.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

7 §

Esitutkinta

Sakon ja rikesakon määräämiseen liittyvässä esitutkinnassa on kuultava asianomistajaa ja rikkomuksesta epäiltyä.

Tässä laissa tarkoitetun rikkomuksen selvittämiseksi toimitetaan esitutkintalain (805/2011) 11 luvun 2 §:ssä tarkoitettu suppea esitutkinta, jossa selvitetään ainoastaan ne seikat, jotka ovat välttämättömiä sakkovaatimuksen, sakkomääräyksen tai rikesakkomääräyksen antamiseksi. Esitutkinta saadaan tällöin toimittaa noudattamatta mainitun lain 4 luvun 10 §:n 2 momenttia ja 13 ja 16 §:ää sekä 7 luvun 14—16 §:ää.

Jos asianomistaja ei ole suostunut asian käsittelemiseen tämän lain mukaisessa menettelyssä, asian jatkokäsittelyä varten esitutkinta on suoritettava syyteharkinnan edellyttämässä laajuudessa.

8 §

Sakkovaatimuksen, sakkomääräyksen ja rikesakkomääräyksen sisältö

Sakkovaatimuksessa ja sakkomääräyksessä on mainittava rikkomuksesta vaadittava tai määrättävä sakkorangaistus ja menettämisseuraamus sekä rikesakkomääräyksessä rikesakon määrä ja menettämisseuraamus.

Sakkovaatimuksen ja sakkomääräyksen yhteydessä on ilmoitettava rikosuhrimaksun määrä.

11 §

Tiedoksianto

Sakkovaatimus, sakkomääräys ja rikesakkomääräys liitteineen on annettava tiedoksi rikkomuksesta epäillylle heti 7 §:n 2 momentissa tarkoitetun esitutkinnan päätyttyä tai, jollei se ole mahdollista, mahdollisimman pian sen jälkeen noudattaen, mitä oikeudenkäymiskaaren 11 luvussa säädetään haasteen tiedoksiannosta rikosasioissa. Jos rikkomuksesta epäilty on mainitun lain 12 luvun 2 §:n ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu syyntakeinen vajaavaltainen, tiedoksianto toimitetaan vain hänelle.

13 §

Sakkovaatimuksen toimittaminen syyttäjälle

Sakkovaatimus sekä tieto rikosuhrimaksun määrästä on tiedoksiannon jälkeen viivytyksettä toimitettava syyttäjälle rangaistuspäättämisen antamista varten.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

24 §

Rangaistusmääräyksen antaminen

Syyttäjän on viivytyksettä tarkastettava hänen käsiteltäväkseen tullut sakkovaatimus sekä annettava rangaistusmääräys. Määräys voidaan allekirjoittaa myös koneellisesti. Sakkovaatimukseen perustuvaa rangaistusmääräystä ei saa kuitenkaan antaa ennen kuin kaksi viikkoa on kulunut vaatimuksen tiedoksiannosta.

Rangaistusmääräyksen sisällöstä on voimassa mitä 8 §:ssä säädetään sakkomääräyksen sisällöstä.

Tarvittaessa syyttäjän on ryhdyttävä viivytyksettä toimenpiteisiin lisätutkimuksen suorittamiseksi taikka sakkovaatimuksessa olevan virheen tai puutteen korjaamiseksi.

26 §

Rangaistusmääräyksen antamisen esteet

Syyttäjä ei saa antaa rangaistusmääräystä, jos:

3) sakkovaatimusta ei ole annettu tiedoksi ennen syyteoikeuden vanhentumista;

27 §

Seuraamuksen ja teon uudelleenarviointi

Jos syyttäjä katsoo, että rangaistusmääräys on annettava ankarampaan seuraamukseen johtavana kuin sakkovaatimuksessa on ilmoitettu, syyttäjän pyynnöstä on annettava uusi vaatimus ja aikaisempi vaatimus peruutettava. Pyyntöön on liitettävä tarvittavat tiedot 2 §:ssä tarkoitetun vaatimuksen tai määräyksen antamiseksi. Asianomistajalta ei tarvitse pyytää 5 §:ssä tarkoitettua suostumusta uudelleen.

28 §

Rangaistusmääräyksen antaminen vaadittua lievempänä

Syyttäjä saa rangaistusmääräyksessä määrätä omasta aloitteestaan tai 25 §:ssä tarkoitetun selvityksen perusteella sakkorangaistuksen sakkovaatimuksessa vaadittua lievemmäksi, jos syyttäjä katsoo rikkomuksen tai vastaajan maksukyvyn sitä edellyttävän.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

29 §

Rikesakkomääräyksen antaminen

Jos syyttäjä katsoo, että rikkomuksesta on sakkovaatimuksessa vaaditun sakkorangaistuksen asemesta määrättävä rikesakko, hänen on annettava rikesakkomääräys.

30 §

Toimenpiteistä luopuminen ja syytteen nostaminen

Jos syyttäjä nostaa syytteen, hänen on poistettava sakkovaatimus.

35 §

Valitus

Valitus sakkomääräyksestä ja rikesakkomääräyksestä on tehtävä 30 päivän kuluessa määräyksen tiedoksiannosta. Valitus rangaistusmääräyksestä tehdään 60 päivän kuluessa suostumuksen antopäivästä. Valitus rangaistusmääräyksestä saadaan kuitenkin aina tehdä 30 päivän kuluessa määräyksen antamisesta.

38 §

Täytäntöönpano

Tämän lain mukaisessa menettelyssä määrätyn seuraamuksen sekä rikosuhrimaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002). Sakon, rikesakon ja menettämisseuraamuksen raukeamisesta säädetään rikoslain 8 luvussa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa annettuun rangaistusvaatimukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

7.

Laki

yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain 18 ja 40 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993) 18 §:n 3 momentti ja 40 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä on 40 §:n 1 momentti laissa 389/2022, seuraavasti:

18 §

Muu täytäntöönpano ja virka-apu

Sakon muuntorangaistusta ei saa määrätä eikä panna täytäntöön velkajärjestelyn alettua.

40 §

Maksuohjelman oikeusvaikutukset

Kun maksuohjelma on vahvistettu, velkajärjestelyn piiriin kuuluvien velkojen ja muiden maksuohjelmassa säänneltyjen oikeussuhteiden ehdot määräytyvät ohjelman mukaisesti. Ohjelman keston päättymisestä huolimatta velallisen maksuohjelmassa määrätty maksuvelvollisuus säilyy siltä osin kuin sitä ei ole täytetty. Maksuohjelmassa määrätuille suorituksille ei viivästyksen vuoksi kerry korkoa. Ulosottokaaren 4 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun palkkaan tai muuhun toistuvaistuloon kohdistuva, velkajärjestelyn piiriin kuuluvaan velkaan perustuva ulosmittaus raukeaa, kun maksuohjelma on vahvistettu. Kun maksuohjelman vahvistaminen on saanut lainvoiman, myös velallisen muuhun omaisuuteen kohdistuva, velkajärjestelyn piiriin kuuluvaan velkaan perustuva ulosmittaus raukeaa. Sakon muuntorangaistusta ei saa määrätä eikä panna täytäntöön maksuohjelman keston aikana.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki

lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta annetun lain 26 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta annetun lain (619/1996) 26 § sellaisena kuin se on laissa 674/2002.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

9.

Laki

sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa annetun lain 67 ja 73 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa annetun lain (89/2025) 67 ja 73 § seuraavasti:

67 §

Täytäntöönpanon aloittaminen

Edellä 66 §:n 1 momentissa tarkoitetun virkamiehen tulee viipymättä aloittaa kurinpitopäätöksessä määrätyn muun kurinpitorangeistuksen kuin varoituksen täytäntöönpano heti päätöksen tekemisen jälkeen. Varoitus saadaan panna täytäntöön vasta kun päätös, jolla varoitus on määrätty, on tullut lainvoimaiseksi. Kurinpitosakon täytäntöönpanokelpoisuudesta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

73 §

Kurinpitosakon täytäntöönpano

Kurinpitosakon täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa. Kurinpitosakon raukeamisesta säädetään rikoslain 8 luvussa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

10.

Laki

eläinten hyvinvoinnista annetun lain 90 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinten hyvinvoinnista annetun lain (693/2023) 90 §:n 2 momentti seuraavasti:

90 §

Virka-apu

Kunnaneläinlääkäri on velvollinen antamaan poliisille, Tullille tai Rajavartiolaitokselle virka-apua eläimeen kohdistuvan takavarikon, menettämisseuraamuksen ja eläimen tappamismääräyksen täytäntöönpanossa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

11.

Laki

rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain (108/2018) 11 § seuraavasti:

11 §

Sakkovaatimus, sakkomääräys ja rikesakkomääräys

Rajavartiomies antaa sakkovaatimuksen, sakkomääräyksen ja rikesakkomääräyksen noudattaen sakon ja rikesakon määräämisestä annettua lakia (754/2010).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

12.

Laki

rikostorjunnasta Tullissa annetun lain 2 luvun 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rikostorjunnasta Tullissa annetun lain (623/2015) 2 luvun 7 §, sellaisena kuin se on laissa 989/2016, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

2 luku

Tullin toimivaltuudet tullirikostorjunnassa

7 §

Sakkovaatimus, sakkomääräys ja rikesakkomääräys

Pidättämiseen oikeutettu tullimies tai tehtävään määrätty muu tullimies voi antaa sakkomääräyksen, rikesakkomääräyksen ja sakkovaatimuksen noudattaen sakon ja rikesakon määräämisestä annettua lakia (754/2010).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

13.

Laki

Metsähallituksen erävalvonnasta annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Metsähallituksen erävalvonnasta annetun lain (1157/2005) 14 §, sellaisena kuin se on laissa 765/2010, seuraavasti:

14 §

Sakkovaatimus, sakkomääräys ja rikesakkomääräys

Jos erävalvonnassa ilmi tulleesta tässä laissa tarkoitettua rikkomuksesta voidaan määrätä rikesakko ja sen ohella menettämisseuraamus, erätarkastajalla on oikeus määrätä mainitut seuraamukset noudattaen sakon ja rikesakon määräämisestä annettua lakia (754/2010). Suostumus otetaan kuitenkin kirjallisena.

Jos erävalvonnassa ilmi tulleesta tässä laissa tarkoitettua rikkomuksesta voidaan määrätä sakkorangaistus ja sen ohella menettämisseuraamus, erätarkastajalla on oikeus antaa sakkovaatimus tai sakkomääräys noudattaen sakon ja rikesakon määräämisestä annettua lakia. Sakkovaatimus tai sakkomääräys saa kuitenkin olla enintään 20 päiväsakkoa. Suostumus otetaan kirjallisena.

Erätarkastajalla on oikeus saada sakkorekisteriin talletettuja tietoja sakkorangaistuksista ja niiden täytäntöönpanosta 1 tai 2 momentissa tarkoitettua asian käsittelyä varten.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

14.

Laki

liikenteen palveluista annetun lain 268 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 268 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 731/2018, seuraavasti:

268 §

Moottorikäyttöisen ajoneuvon asiakirjoja ja luvanvaraisen liikenteen tietoja koskevat rikkomukset

Liikennevirhemaksun määräämisestä, tiedoksiannosta ja muutoksenhausta säädetään tieliikennelaissa (729/2018). Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn liikennevirhemaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

15.

Laki

rikosuhrimaksusta annetun lain 6 ja 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikosuhrimaksusta annetun lain (669/2015) 6 § ja 7 §:n 2 kohta seuraavasti:

6 §

Maksun täytäntöönpano

Rikosuhrimaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

7 §

Tarkemmat säännökset

Oikeusministeriön asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä:

2) viranomaisten välisistä ilmoituksista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

16.

Laki

uhkasakkolain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan uhkasakkolain (1113/1990) 10 §:n 3 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

10 §

Uhkasakon tuomitseminen

Tuomitun uhkasakon täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

17.

Laki

sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetun lain 22 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetun lain (460/2003) 22 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

22 §

Menettämisseuraamus ja verkkoviestin hävittämismääräys

Menettämisseuraamuksen ja verkkoviestin hävittämismääräyksen täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002). Menettämisseuraamuksen ja verkkoviestin hävittämismääräyksen raukeamisesta säädetään rikoslain 8 luvussa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

18.

Laki

ulosottomaksuista annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulosottomaksuista annetun lain (34/1995) 5 §:n 1 momentti seuraavasti:

5 §

Maksuttomat suoritteet

Ulosottomaksua ei peritä:

- 1) rangaistuksen täytäntöönpanosta,
 - 2) rangaistusluonteisen hallinnollisen seuraamuksen täytäntöönpanosta;
 - 3) menettämisseuraamuksen täytäntöönpanosta;
 - 4) rikosuhrimaksun täytäntöönpanosta;
 - 5) uhkasakon täytäntöönpanosta;
 - 6) elatusavun täytäntöönpanosta;
 - 7) sellaisen vahingonkorvauksen täytäntöönpanosta, jota joku on velvollinen suorittamaan lapselle vahingonkorvauslain (412/1974) 5 luvun 4 §:n perusteella; taikka
 - 8) asioissa, joiden täytäntöönpano on laissa tai asetuksessa säädetty maksuttomaksi.
-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

19.

Laki

työntekijöiden lähettämisestä annetun lain 28 ja 38 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan työntekijöiden lähettämisestä annetun lain (447/2016) 38 §:n 4 momentti, sekä

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

muutetaan 28 §:n 4 momentti ja 38 §:n 1 ja 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 28 §:n 4 momentti laissa 743/2020, seuraavasti:

28 §

Perintäpyyntö Suomen viranomaiselle

Taloudelliset hallinnolliset seuraamukset ja sakot pannaan Suomessa täytäntöön Suomen lain mukaan ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) mukaisesti, jollei tästä laista muuta johdu. Tämän lain 24 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa. Muutoksenhausta Oikeusrekisterikeskuksen perintäpyynnön toimeenpanosta antamaan päätökseen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

38 §

Laiminlyöntimaksun määrääminen

Työsuojeluviranomainen määrää laiminlyöntimaksun. Oikeus antaa laiminlyöntimaksua koskeva päätös vanhentuu, jollei maksun määräämistä koskeva asia ole tullut vireille kahdessa vuodessa siitä, kun tässä laissa tarkoitettua sopimusta koskeva lähettäminen on päättynyt.

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn laiminlyöntimaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa erääntyneen laiminlyöntimaksun viivästyskorkoon sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

20.

Laki

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 8 luvun 9 §:n ja 9 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 8 luvun 9 § ja 9 luvun 4 §:n 3 momentti seuraavasti:

8 luku

Hallinnolliset seuraamukset

9 §

Rikemaksun ja seuraamusmaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn rikemaksun ja seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

9 luku

Erinäiset säännökset

4 §

Muutoksenhaku

Valvontaviranomaisen päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakupiranomainen toisin määrää tai muualla laissa toisin säädetä. Uhkasakon, rikemaksun ja seuraamusmaksun täytäntöönpanokelpoisuudesta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

21.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 43 a §, 73 §:n 2 momentti ja 74 §, sellaisina kuin ne ovat, 43 a § laissa 1071/2017, 73 §:n 2 momentti laissa 21/2020 ja 74 § laissa 296/2019, seuraavasti:

43 a §

Rikemaksun ja seuraamusmaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn rikemaksun ja seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

73 §

Muutoksenhaku

Finanssivalvonnan päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Jos päätöksestä valitetaan, päätöstä noudatetaan toistaiseksi, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin pääätä tai asiasta muualla laissa toisin säädetä. Uhkasakon, rikemaksun ja seuraamusmaksun täytäntöönpanokelpoisuudesta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

74 §

Maksujen täytäntöönpano

Tämän lain nojalla määrätty toimenpidemaksu korkoineen saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä noudattaen verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annettua lakia (706/2007).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

22.

Laki

tietosuojalain 24 ja 25 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tietosuojalain (1050/2018) 24 §:n 6 momentti ja 25 §:n 3 momentti seuraavasti:

24 §

Hallinnollinen seuraamusmaksu

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

25 §

Muutoksenhaku

Tietosuojavaltuutetun tai apulaistietosuojavaltuutetun päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää. Uhkasakon ja seuraamusmaksun täytäntöönpanokelpoisuudesta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

23.

Laki

lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden torjunnassa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:

kumotaan lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden torjunnassa annetun lain (657/2019) 16 §, sellaisena kuin se on laissa 1210/2022, sekä

muutetaan 15 ja 17 §, sellaisena kuin niistä on 17 § osaksi laissa 1210/2022, seuraavasti:

15 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Seuraamusmaksun määrää keskusrikospoliisin päällikkö tai hänen määräämänsä virkamies. Maksu on määrättävä viimeistään kahden vuoden kuluessa 13 §:n 1 momentissa tarkoitetusta lentoliikenteen harjoittajan rikkomuksesta.

17 §

Seuraamusmaksun täytäntöönpano ja muutoksenhaku

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002). Lentoliikenteen harjoittajan kuulemista ja seuraamusmaksun määräämispäätöstä sekä päätöksen täytäntöönpanoa koskevat tiedoksiannot voidaan tehdä kenelle tahansa kyseisen lentoliikenteen harjoittajan palveluksessa olevalle ilma-aluksen päällikölle, jollei liikenteen harjoittajalla ole Suomessa nimettyä edustajaa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

24.

Laki

kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain 21 ja 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain (566/2020) 21 §:n 3 momentti, ja
muutetaan 24 § seuraavasti:

24 §

Seuraamusmaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

25.

Laki

päästökauppain 92 ja 93 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan päästökauppain (1270/2023) 92 §:n 1 momentti ja 93 § seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

92 §

Päästöoikeuden ylitysmaksu

Energiaviraston on määrättävä toiminnanharjoittaja maksamaan päästöoikeuden ylitysmaksu, jos toiminnanharjoittaja ei palauta syyskuun loppuun mennessä edellisen kalenterivuoden päästöjään vastaavaa määrää päästöoikeuksia.

93 §

Ylitysmaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn ylitysmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

26.

Laki

tilintarkastuslain 10 luvun 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tilintarkastuslain (1141/2015) 10 luvun 6 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 622/2016, ja
muutetaan 10 luvun 6 §:n otsikko ja 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 622/2016, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

10 luku

Seuraamukset

6 §

Seuraamusmaksun määräämisoikeuden vanhentuminen ja täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

27.

Laki

julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain 107 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain (1531/2011) 107 § seuraavasti:

107 §

Päätösten täytäntöönpano

Markkinaoikeuden päätöstä on valituksesta huolimatta noudatettava, jollei korkein hallinto-oikeus toisin määrää. Markkinaoikeuden päätös 96 §:n 1 momentin 4, 5 ja 7 kohdassa tarkoitetun seuraamusmaksun määräämisestä voidaan kuitenkin panna täytäntöön vain lainvoimaisen päätöksen nojalla. Markkinaoikeuden mainitun momentin 6 kohdan nojalla määräämisen seuraamusmaksun ja 102 §:n nojalla tuomitseman uhkasakon täytäntöönpanokelpoisuudesta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

28.

Laki

julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 168 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 168 § seuraavasti:

168 §

Päätösten täytäntöönpano

Markkinaoikeuden päätöstä on valituksesta huolimatta noudatettava, jollei korkein hallinto-oikeus toisin määrää. Markkinaoikeuden päätös 154 §:n 1 momentin 4, 5 ja 7 kohdassa tarkoitetun seuraamuksen määräämisestä voidaan kuitenkin panna täytäntöön vasta, kun päätös on lainvoimainen. Markkinaoikeuden mainitun momentin 6 kohdan nojalla määräämän seuraamusmaksun ja 161 §:n nojalla tuomitseman uhkasakon täytäntöönpanokelpoisuudesta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

29.

Laki

pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä annetun lain (571/2019) 16 § seuraavasti:

16 §

Rikemaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn rikemaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

30.

Laki

ulkomaalaislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan ulkomaalaislain (301/2004) 181 §:n 3 momentti ja 183 §, sellaisena kuin niistä on 183 § laissa 1206/2022, sekä
muutetaan 181 §:n 2 momentti ja 184 §, sellaisina kuin ne ovat, 181 §:n 2 momentti laissa 1206/2022 ja 184 § osaksi laissa 1206/2022, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

181 §

Liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määrääminen

Liikenteenharjoittajan seuraamusmaksu on määrättävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa 179 §:ssä tarkoitettua liikenteenharjoittajan tarkastusvelvollisuuden tai tietojenantovelvollisuuden rikkomisesta.

184 §

Täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

31.

Laki

biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään biopolttoöljyn käytön edistämisestä annettuun lakiin (418/2019) uusi 16 a § seuraavasti:

16 a §

Seuraamusmaksun ja virhemaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun ja virhemaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

32.

Laki

uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 14 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain (446/2007) 14 b §, sellaisena kuin se on laeissa 650/2024 ja 841/2024, seuraavasti:

14 b §

Seuraamusmaksujen ja virhemaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun ja virhemaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

33.

Laki

elintarvikemarkkinalain 12 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan elintarvikemarkkinalain (1121/2018) 12 b §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 116/2021, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

12 b §

Seuraamusmaksun määrääminen ja täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos hakemusta sen määräämiseksi ei ole tehty markkinaoi-keudelle viiden vuoden kuluessa siitä, kun rikkomus päättyi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

34.

Laki

työsopimuslain 2 ja 11 a luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työsopimuslain (55/2001) 2 luvun 7 b §:n 2 momentti ja 7 c § sekä 11 a luvun 6 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat 2 luvun 7 b §:n 2 momentti ja 7 c § laissa 942/2024 ja 11 luvun 6 §:n 2 ja 3 momentti laissa 451/2012, seuraavasti:

2 luku

Työnantajan velvollisuudet

7 b §

Laiminlyöntimaksu

Laiminlyöntimaksun määrää työsuojeluviranomainen. Laiminlyöntimaksun määrä on vähintään 1 000 ja enintään 10 000 euroa. Laiminlyöntimaksun suuruutta arvioitaessa otetaan huomioon työnantajan koko, tahallisuus ja laiminlyönnin toistuvuus. Jos samalla kertaa olisi määrät-

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

tävä laiminlyöntimaksu kahdesta tai useammasta laiminlyönnistä, määrätään laiminlyönneistä yhteinen maksu, joka on enintään 15 000 euroa.

7 c §

Laiminlyöntimaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn laiminlyöntimaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

11 a luku

Työnantajien yhteisvastuu palkattaessa laittomasti maassa oleskelevia työntekijöitä

6 §

Seuraamusmaksun määrääminen ja palauttamiskustannusten korvaaminen

Seuraamusmaksua ei voida määrätä, jos seuraamusmaksun määräämistä koskevaa asiaa ei ole saatettu vireille kahden vuoden kuluessa siitä, kun työntekijän työsuhde on päättynyt. Palauttamiskustannukset vanhenevat viiden vuoden kuluttua sitä seuranneen vuoden alusta, jona ne on määrätty.

Palauttamiskustannukset määrätään maksettavaksi valtiolle. Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

35.

Laki

kuitintarjoamisvelvollisuudesta käteiskaupassa annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuitintarjoamisvelvollisuudesta käteiskaupassa annetun lain (658/2013) 7 §:n 2 momentti seuraavasti:

7 §

Muutoksenhaku ja täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn laiminlyöntimaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

36.

Laki

yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain 59 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain (1188/2014) 59 § seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

59 §

Rikkomusmaksun ja seuraamusmaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn rikkomusmaksun ja seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

37.

Laki

alkoholilain 71 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alkoholilain (1102/2017) 71 §:n 2 ja 4 momentti seuraavasti:

71 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, vahingollisuus ja toistuvuus. Seuraamusmaksu voidaan määrätä 1 momentissa säädettyä pienempänä, jos siihen on nämä seikat huomioon ottaen tai menettelyyn liittyvien lieventävien seikkojen vuoksi muuten perusteltua syytä. Seuraamusmaksua ei määrätä, jos menettelyä on pidettävä vähäisenä tai jos maksun määrääminen on menettelyn laatu, toistuvuus, suunnitelmallisuus, omavalvontasuunnitelman noudattaminen ja muut olosuhteet huomioon ottaen kohtuutonta. Luvanhaltijalle voidaan tällöin antaa huomautus, jos siihen on syytä.

Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos teosta on kulunut yli kuusi kuukautta. Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

38.

Laki

siemenlain 35 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan siemenlain (600/2019) 35 §:n 2 ja 4 momentti seuraavasti:

35 §

Seuraamusmaksu

Maksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, vahingollisuus ja toistuvuus. Maksu voidaan jättää määräämättä tai määrätä maksettavaksi vähimmäismäärää pienempänä, jos tekoa voidaan pitää vähäisenä ja maksun määräämättä jättäminen tai määrääminen vähimmäismäärää pienempänä on kohtuullista laiminlyönnin laatu, toistuvuus, suunnitelmallisuus ja muut olosuhteet huomioon ottaen.

Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos teosta on kulunut yli kuusi kuukautta. Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

39.

Laki

kasvinterveyslain 26 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kasvinterveyslain (1110/2019) 26 §:n 2 ja 4 momentti seuraavasti:

26 §

Hallinnollinen seuraamusmaksu

Seuraamusmaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, vahingollisuus ja toistuvuus. Maksu voidaan jättää määräämättä tai määrätä maksettavaksi vähimmäismäärää pienempänä, jos tekoa voidaan pitää vähäisenä ja maksun määräämättä jättäminen tai määrääminen vähimmäismäärää pienempänä on kohtuullista laiminlyönnin laatu, toistuvuus, suunnitelmallisuus ja muut olosuhteet huomioon ottaen.

Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos teosta on kulunut yli kuusi kuukautta. Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

40.

Laki

eläinten sekä eräiden tavaroiden tuontivalvonnasta annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:
muutetaan eläinten ja eräiden tavaroiden tuontivalvonnasta annetun lain (1277/2019) 15 §:n 2 ja 4 momentti, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

15 §

Tuontivalvonnan seuraamusmaksu

Seuraamusmaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, vahingollisuus ja toistuvuus. Maksu voidaan jättää määräämättä tai määrätä maksettavaksi vähimmäismäärää pienempänä, jos tekoa voidaan pitää vähäisenä ja maksun määräämättä jättäminen tai määrääminen vähimmäismäärää pienempänä on kohtuullista laiminlyönnin laatu, toistuvuus, suunnitelmallisuus ja muut olosuhteet huomioon ottaen.

Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos teosta on kulunut yli kuusi kuukautta. Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

41.

Laki

tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tieliikennelain (729/2018) 177 § sekä
muutetaan 178 § ja 193 §:n 2 momentti seuraavasti:

178 §

Liikennevirhemaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn liikennevirhemaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

193 §

Muutoksenhaku

Päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää. Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn liikennevirhemaksun täytäntöönpanokelpoisuudesta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

42.

Laki

vesiliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vesiliikennelain (782/2019) 129 § sekä
muutetaan 130 § ja 133 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 133 §:n 2 momentti laissa 543/2021, seuraavasti:

130 §

Liikennevirhemaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn liikennevirhemaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

133 §

Muutoksenhaku

Päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön oikaisuvaatimuksesta tai valituksesta huolimatta. Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn liikennevirhemaksun täytäntöönpanokelpoisuudesta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

43.

Laki

ajoneuvolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvolain (82/2021) 193 §:n 1 ja 4 momentti, 195 §:n 6 momentti sekä 206 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 195 §:n 6 momentti laissa 493/2023, seuraavasti:

193 §

Seuraamusmaksun määrääminen ja suuruus

Liikenne- ja viestintävirasto määrää 189—192 §:ssä tarkoitetun seuraamusmaksun. Jos seuraamusmaksu määrätään oikeushenkilölle, seuraamusmaksu voi olla suuruudeltaan enintään 30 000 euroa, mutta kuitenkin enintään yksi prosentti oikeushenkilön edellisen vuoden tilikauden liikevaihdosta. Jos seuraamusmaksu määrätään luonnolliselle henkilölle, seuraamusmaksu voi olla enintään 3 000 euroa, mutta kuitenkin enintään yksi prosentti hänelle viimeksi toimitetun verotuksen mukaisista tuloistaan.

Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos teosta on kulunut yli viisi vuotta. Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

195 §

Liikennevirhemaksu

Liikennevirhemaksun määräämisestä ja tiedoksiannosta säädetään tieliikennelaissa. Liikennevirhemaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa. Liikennevirhemaksu jätetään määräämättä, jos samasta teosta voidaan määrätä ajoneuvoverolain 47 a §:ssä tarkoitettu lisävero. Viranomaisen on tällöin ilmoitettava ajoneuvon käytöstä Liikenne- ja viestintävirastolle.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

206 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla tehtyä muuta kuin 189—192 §:ssä tarkoitetun seuraamusmaksun ja 195 §:ssä tarkoitetun liikennevirhemaksun määräämistä koskevaa päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

44.

Laki

rehulain 51 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rehulain (1263/2020) 51 §:n 2 ja 4 momentti seuraavasti:

51 §

Rehuvalvonnan seuraamusmaksu

Seuraamusmaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, vahingollisuus ja toistuvuus. Maksu voidaan jättää määräämättä tai määrätä maksettavaksi vähimmäismäärää pienempänä, jos tekoa voidaan pitää vähäisenä ja maksun määräämättä jättäminen tai määrääminen vähimmäismäärää pienempänä on kohtuullista laiminlyönnin laatu, toistuvuus, suunnitelmallisuus ja muut olosuhteet huomioon ottaen.

Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos teosta on kulunut yli vuosi. Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

45.

Laki

elintarvikelain 67 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan elintarvikelain (297/2021) 67 §:n 2 ja 4 momentti seuraavasti:

67 §

Elintarvikevalvonnan seuraamusmaksu

Seuraamusmaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, vahingollisuus ja toistuvuus. Maksu voidaan jättää määräämättä tai määrätä maksettavaksi vähimmäismäärää pienempänä, jos tekoa voidaan pitää vähäisenä ja maksun määräämättä jättäminen tai määrääminen vähimmäismäärää pienempänä on kohtuullista laiminlyönnin laatu, toistuvuus, suunnitelmallisuus ja muut olosuhteet huomioon ottaen.

Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos teosta on kulunut yli vuosi. Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

46.

Laki

eläintautilain 94 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläintautilain (76/2021) 94 a §:n 3 ja 5 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1073/2021, seuraavasti:

94 a §

Eläintautivalvonnan seuraamusmaksu

Seuraamusmaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, vahingollisuus ja toistuvuus. Maksu voidaan jättää määräämättä tai määrätä maksettavaksi vähimmäismäärää pienempänä, jos tekoa voidaan pitää vähäisenä ja maksun määräämättä jättäminen tai määrääminen vähimmäismäärää pienempänä on kohtuullista laiminlyönnin laatu, toistuvuus, suunnitelmallisuus ja muut olosuhteet huomioon ottaen.

Eläintautivalvonnan seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos teosta on kulunut yli vuosi. Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn eläintautivalvonnan seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

47.

Laki

luonnonmukaisesta tuotannosta annetun lain 38 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luonnonmukaisesta tuotannosta annetun lain (1330/2021) 38 §:n 2 ja 4 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

38 §

Luomivalvonnan seuraamusmaksu

Seuraamusmaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, vahingollisuus ja toistuvuus. Maksu voidaan jättää määräämättä tai määrätä maksettavaksi vähimmäismäärää pienempänä, jos tekoa voidaan pitää vähäisenä ja maksun määräämättä jättäminen tai määrääminen vähimmäismäärää pienempänä on kohtuullista laiminlyönnin laatu, toistuvuus, suunnitelmallisuus ja muut olosuhteet huomioon ottaen.

Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos teosta on kulunut yli vuosi. Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

48.

Laki

merenkulun ympäristönsuojelulain 3 ja 7 b luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) 3 luvun 16 § ja 7 b luvun 3 §:n 5 momentti, sellaisena kuin niistä on 7 b luvun 3 §:n 5 momentti laissa 1116/2024, sekä
muutetaan 3 luvun 17 § ja 7 b luvun 4 §, sellaisena kuin niistä on 7 b luvun 4 § laissa 1116/2024, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

3 luku

Öljypäästömaksu

17 §

Öljypäästömaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn öljypäästömaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

7 b luku

Uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä annetun asetuksen mukaiset seuraamusmaksut

4 §

Seuraamusmaksun täytäntöönpano

Edellä 1 ja 2 §:ssä tarkoitettujen seuraamusmaksujen täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa erääntyneen öljypäästömaksun viivästyskorkoon sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

49.

Laki

tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain (1233/2006) 10 §:n 1 ja 3 momentti, sellaisena kuin ne ovat laissa 1530/2009, seuraavasti:

10 §

Laiminlyöntimaksun määrääminen

Aluehallintovirasto määrää päätöksellään tilaajan maksamaan laiminlyöntimaksun. Oikeus antaa laiminlyöntimaksua koskeva päätös vanhentuu, jollei maksun määräämistä koskeva asia ole tullut vireille kahdessa vuodessa siitä, kun tässä laissa tarkoitettua sopimusta koskeva työ on päätynyt.

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn laiminlyöntimaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Ennen tämän lain voimaantuloa erääntyneen laiminlyöntimaksun viivästyskorkoon sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

50.

Laki

ajokorttilain 93 ja 95 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajokorttilain (386/2011) 93 §:n 3 momentti ja 95 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 93 §:n 3 momentti laissa 734/2018 ja 95 §:n 3 momentti laissa 1510/2019, seuraavasti:

93 §

Ajokorttirikkomus

Liikennevirhemaksun määräämisestä ja tiedoksiannosta säädetään tieliikennelaissa. Liikennevirhemaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

95 §

Muutoksenhaku

Poliisin tämän lain nojalla tekemä päätös voidaan panna täytäntöön valituksen estämättä. Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn liikennevirhemaksun täytäntöönpanokelpoisuudesta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

51.

Laki

ylikuormamaksusta annetun lain 13 ja 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan ylikuormamaksusta annetun lain (51/1982) 13 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 170/1996, ja
muutetaan 15 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se laissa 915/2015, seuraavasti:

15 §

Muutoksenhaku ja täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn ylikuormamaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Ennen tämän lain voimaantuloa erääntyneen ylikuormamaksun viivästyskorkoon sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

52.

Laki

kilpailulain 44 a ja 47 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kilpailulain (948/2011) 44 a §:n 4 momentti ja 47 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 546/2021, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

44 a §

Euroopan unionin jäsenvaltioiden rajat ylittävä täytäntöönpano

Kun Kilpailu- ja kuluttajavirasto on hyväksynyt pyynnön täytäntöön pantavaksi, Oikeusrekisterikeskus huolehtii viivytyksettä pyynnössä mainitun toisessa jäsenvaltiossa annetun lainvoimaisen seuraamusmaksu-, sakko- tai uhkasakkopäätöksen täytäntöönpanosta ilman tuomiota tai päätöstä noudattaen, mitä sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002) säädetään.

47 §

Seuraamusmaksun täytäntöönpano

Tämän lain 12, 37 a §:n ja 47 a §:n nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa. Lisäksi 47 a §:ssä tarkoitetun seuraamusmaksun täytäntöönpanossa noudatetaan mainitun pykälän 2, 3 ja 6 momenttia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

53.

Laki

jätelain 133 ja 140 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan jätelain (646/2011) 133 §:n 4 momentti ja
muutetaan 140 § seuraavasti:

140 §

Laiminlyöntimaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn laiminlyöntimaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

54.

Laki

sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013) 20 a §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 649/2014, sekä
muutetaan 17 §, ja 34 §, sellaisena kuin niistä on 34 § laissa 649/2014, seuraavasti:

17 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Seuraamusmaksun määrää Energiamarkkinaviraston kirjallisesta esityksestä markkinaoikeus.

34 §

Seuraamusmaksun ja rikemaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun ja rikemaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

55.

Laki

sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 335 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 335 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1182/2023, seuraavasti:

335 §

Seuraamusmaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

56.

Laki

eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain (1069/2021) 36 §:n 5 momentti, 37 §:n 2 momentti ja 43 §:n 3 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

36 §

Eläinten tunnistamis- ja rekisteröintivalvonnan seuraamusmaksu

Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos teosta on kulunut yli vuosi. Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

37 §

Eläimen tunnistusasiakirjan mukana pitämistä ja esittämistä koskevan velvollisuuden rikkomisesta määrättävä liikennevirhemaksu

Liikennevirhemaksun määräämisestä, tiedoksiannosta ja muutoksenhausta säädetään tieliikennelaisissa (729/2018). Liikennevirhemaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

43 §

Muutoksenhaku

Toimivaltaisen viranomaisen päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. Tämän lain nojalla määrätyn seuraamusmaksun ja liikennevirhemaksun täytäntöönpanokelpoisuudesta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

57.

Laki

jalkineiden ja tekstiilituotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain 11 ja 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan jalkineiden ja tekstiilituotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (265/2022) 11 §:n 1 ja 2 momentti sekä 15 § seuraavasti:

11 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Seuraamusmaksun määrää Turvallisuus- ja kemikaalivirasto.
Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos teosta on kulunut yli vuosi.

15 §

Seuraamusmaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

58.

Laki

lannoitelain 37 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lannoitelain (711/2022) 37 §:n 2 ja 4 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

37 §

Lannoitevalvonnan seuraamusmaksu

Seuraamusmaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, vahingollisuus ja toistuvuus. Seuraamusmaksu jätetään määräämättä tai määrätään maksettavaksi vähimmäismäärää pienempänä, jos tekoa voidaan pitää vähäisenä ja maksun määräämättä jättäminen tai määrääminen vähimmäismäärää pienempänä on kohtuullista laiminlyönnin laatu, toistuvuus, suunnitelmallisuus ja muut olosuhteet huomioon ottaen.

Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos teosta on kulunut yli vuosi. Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

59.

Laki

eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain 63 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain (517/2015) 63 a §:n 2 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1118/2022, seuraavasti:

63 a §

Sivutuotevalvonnan seuraamusmaksu

Seuraamusmaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, vahingollisuus ja toistuvuus. Maksu jätetään määräämättä tai määrätään maksettavaksi vähimmäismäärää pienempänä, jos tekoa voidaan pitää vähäisenä ja maksun määräämättä jättäminen tai määrääminen vähimmäismäärää pienempänä on kohtuullista laiminlyönnin laatu, toistuvuus, suunnitelmallisuus ja muut olosuhteet huomioon ottaen.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos teosta on kulunut yli vuosi. Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

60.

Laki

avaruustoiminnasta annetun lain 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan avaruustoiminnasta annetun lain (63/2018) 21 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 97/2023, ja
muutetaan 21 §:n 7 momentti, sellaisena kuin se on laissa 97/2023, seuraavasti:

21 §

Seuraamusmaksu

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

61.

Laki

verkossa tapahtuvaan terroristisen sisällön levittämiseen puuttumisesta annetun lain 4 ja 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan verkossa tapahtuvaan terroristisen sisällön levittämiseen puuttumisesta annetun lain (99/2023) 4 §:n 5 momentti ja
muutetaan 7 § seuraavasti:

7 §

Seuraamusmaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

62.

Laki

vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain 144 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain (541/2023) 144 § seuraavasti:

144 §

Liikennevirhemaksun ja seuraamusmaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn liikennevirhemaksun ja seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

63.

Laki

luotsauslain 70 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luotsauslain (561/2023) 70 §:n 1 ja 4 momentti seuraavasti:

70 §

Seuraamusmaksun määrääminen tai määräämättä jättäminen

Seuraamusmaksun määrää Liikenne- ja viestintävirasto. Seuraamusmaksu määrätään esittelys-
tä.

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään
sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

64.

Laki

arpajaislain 62 h ja 62 k §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan arpajaislain (1047/2001) 62 h §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1284/2021, ja
muutetaan 62 k §, sellaisena kuin se on laissa 1284/2021, seuraavasti:

62 k §

Seuraamusmaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

65.

Laki

kaupparekisterilain 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaupparekisterilain (564/2023) 27 § seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

27 §

Kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksun ja tilinpäätöksen myöhästymismaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksun ja tilinpäätöksen myöhästymismaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

66.

Laki

verkon välityspalvelujen valvonnasta annetun lain 29 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verkon välityspalvelujen valvonnasta annetun lain (18/2024) 29 § seuraavasti:

29 §

Seuraamusmaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

67.

Laki

alusliikennepalvelulain 29 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alusliikennepalvelulain (623/2005) 29 a §, sellaisena kuin se on laissa 1311/2023,
seuraavasti:

29 a §

Liikennevirhemaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn liikennevirhemaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

68.

Laki

hiilen energiakäytön kieltämisestä annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hiilen energiakäytön kieltämisestä annetun lain (416/2019) 16 § seuraavasti:

16 §

Seuraamusmaksun ja muiden maksujen periminen

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002). Tämän lain mukaiset muut maksut ja kustannukset ovat suoraan ulosottokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

69.

Laki

Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanosta annetun lain (326/1963) 3 § seuraavasti:

3 §

Edellä 1 §:ssä tarkoitetun tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002). Sakkoa ei kuitenkaan Suomessa saa muuntaa vankeudeksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

70.

Laki

kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa annetun lain (21/1987) 14 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 9/1994, seuraavasti:

14 §

Kun vieraan valtion tuomioistuimen määräämä menettämisseuraamus pannaan Suomessa täytäntöön, menee menetetyksi tuomittu omaisuus tai esine Suomen valtiolle. Vieraan valtion viranomaisen pyynnöstä oikeusministeriö voi kuitenkin päättää, että omaisuus, osa siitä tai menetetyksi tuomittu esine luovutetaan vieraalle valtiolle. Tämän lain nojalla täytäntöön pantavan menettämisseuraamuksen täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

71.

Laki

vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin tehdyn puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetun lain 8 ja 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin tehdyn puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöön-

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

panosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetun lain (231/2007) 8 §:n 3 momentti ja 11 §:n 3 momentti, seuraavasti:

8 §

Toimivaltainen käräjäoikeus

Oikeusrekisterikeskuksen 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, jollei käräjäoikeus toisin määrää.

11 §

Muutoksenhaku käräjäoikeuden päätökseen

Käräjäoikeuden ja hovioikeuden päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, jollei muutoksenhakutuomioistuimien toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

72.

Laki

kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain 3 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain (559/2012) 3 a §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 344/2023, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

3 a §

Asiakirjarikkomuksesta määrättävä liikennevirhemaksu

Liikennevirhemaksun määräämisestä, tiedoksiannosta ja muutoksenhausta säädetään tieliikennelaissa (729/2018). Liikennevirhemaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

73.

Laki

kasvinsuojeluaineista annetun lain 40 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) 40 a §:n 2, 4 ja 5 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 544/2024, seuraavasti:

40 a §

Kasvinsuojeluainevalvonnan seuraamusmaksu

Seuraamusmaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus, toistuvuus ja vahingollisuus. Maksu voidaan jättää määräämättä tai määrätä maksettavaksi vähimmäismäärää pienempänä, jos tekoa voidaan pitää vähäisenä ja maksun määräämättä jättäminen tai määrääminen vähimmäismäärää pienempänä on kohtuullista laiminlyönnin laatu, toistuvuus, suunnitelmallisuus ja muut olosuhteet huomioon ottaen.

Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos teosta on kulunut yli vuosi.
Seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

74.

Laki

ilmailulain 151 c §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ilmailulain (864/2014) 151 c §, sellaisena kuin se on laissa 649/2024, seuraavasti:

151 c §

Seuraamusmaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

75.

Laki

merityösopimuslain 2 luvun 6 b ja 6 c §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merityösopimuslain (756/2011) 2 luvun 6 b §:n 2 momentti ja 6 c §, sellaisina kuin ne ovat laissa 943/2024, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

2 luku

Työnantajan velvollisuudet

6 b §

Laiminlyöntimaksu

Laiminlyöntimaksun määrää työsuojeluviranomainen. Laiminlyöntimaksun määrä on vähintään 1 000 ja enintään 10 000 euroa. Laiminlyöntimaksun suuruutta arvioitaessa otetaan huomioon työnantajan koko, tahallisuus ja laiminlyönnin toistuvuus. Jos samalla kertaa olisi määrätävä laiminlyöntimaksu kahdesta tai useammasta laiminlyönnistä, määrätään laiminlyönneistä yhteinen maksu, joka on enintään 15 000 euroa.

6 c §

Laiminlyöntimaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn laiminlyöntimaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

76.

Laki

fossiilisen polttoaineen jakelun päästökaupasta annetun lain 34 ja 35 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan fossiilisen polttoaineen jakelun päästökaupasta annetun lain (1066/2024) 34 §:n 1 momentti ja 35 § seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

34 §

Päästöoikeuden ylitysmaksu

Energiaviraston on määrättävä säännelty yhteisö maksamaan päästöoikeuden ylitysmaksu, jos säännelty yhteisö ei palauta toukokuun loppuun mennessä edellisen kalenterivuoden päästöjään vastaavaa määrää päästöoikeuksia 23 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

35 §

Ylitysmaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn päästöoikeuden ylitysmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

77.

Laki

henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annetun lain 46 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annetun lain (639/2019) 46 §:n 2 momentti seuraavasti:

46 §

Sotilasoikeudenhoidossa käsiteltävien henkilötietojen poistaminen

Tieto tuomioistuimen sotilasoikeudenkäyntimenettelyssä määräämästä rangaistuksesta poistetaan noudattaen rikosrekisterilain (770/1993) 10 §:ää ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 51 §:ää.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan uudet lakiehdotukset

78.

Laki

henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain (616/2019) 16 §:n 1 momentin 4 kohta seuraavasti:

16 §

Poliisilla on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, oikeus saada tehtäviensä suorittamista ja henkilörekisteriensä ylläpitämistä varten salassapitosäännösten estämättä teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona tietoja rekistereistä siten kuin käytännön menettelyistä asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, seuraavasti:

4) sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002) tarkoitetusta sakkorekisteristä mainitun lain 49 §:n mukaisiin tarkoituksiin rikokseen ja rikosoikeudelliseen seuraamukseen liittyviä tietoja sekä tietoja lupa-asioiden käsittelyä varten, rikosrekisterilaissa (770/1993) tarkoitetusta rikosrekisteristä mainitun lain 4 ja 4 a §:n mukaisiin tarkoituksiin henkilöä koskevia tietoja ja oikeushallinnon viranomaisilta tieto niiden etsintäkuuluttamista henkilöistä, oikeushallinnon valtakunnallisesta tietovarannosta annetussa laissa (955/2020) tarkoitetusta ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmästä tietoja rikosasioissa annetuista ratkaisuista ja niiden lainvoimaisuudesta sekä diari- ja asianhallintatietojen valtakunnallisesta käsittelyjärjestelmästä tietoja syyttäväviranomaisessa tai tuomioistuimessa vireillä olevista tai olleista rikosasioista;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

79.

Laki

kyberturvallisuuslain 40 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kyberturvallisuuslain (124/2025) 40 § seuraavasti:

40 §

Seuraamusmaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002). ~~Seuraamusmaksu vanhene viiden vuoden kuluttua lainvoiman saaneen päätöksen antamispäivästä. Seuraamusmaksu raukeaa, kun maksuvelvollinen luonnollinen henkilö kuolee.~~

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

80.

Laki

kuluttajatuotteiden turvallisuudesta annetun lain 17 ja 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuluttajatuotteiden turvallisuudesta annetun lain (184/2025) 17 §:n 1 momentti ja 21 § seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

17 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Seuraamusmaksun määrää markkinavalvontaviranomainen. ~~Seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle.~~

21 §

Seuraamusmaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002). ~~Seuraamusmaksu vanhene viiden vuoden kuluttua seuraamusmaksua koskevan lainvoiman saaneen ratkaisun antamispäivästä. Seuraamusmaksu raukeaa, jos maksuvelvollinen luonnollinen henkilö kuolee.~~

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

81.

Laki

kulutuspalvelujen turvallisuudesta annetun lain 27 ja 30 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kulutuspalvelujen turvallisuudesta annetun lain (185/2025) 27 §:n 1 momentti ja 30 § seuraavasti:

27 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Seuraamusmaksun määrää Turvallisuus- ja kemikaalivirasto. ~~Seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle.~~

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

30 §

Seuraamusmaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002). ~~Seuraamusmaksu vanhenee viiden vuoden kuluttua seuraamusmaksua koskevan lainvoiman saaneen ratkaisun antamispäivästä. Seuraamusmaksu raukeaa, kun maksuvelvollinen luonnollinen henkilö kuolee.~~

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

82.

Laki

yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta annetun lain 22 ja 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta annetun lain (/) 22 §:n 1 momentti ja 24 § seuraavasti:

22 §

Laiminlyöntimaksun määrääminen

Valvova viranomainen voi määrätä päätöksellään kriittisen toimijan maksamaan laiminlyöntimaksun, jos kriittinen toimija tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyö 14 §:ssä tarkoitetun riskiarvion, 15 §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden suorittamisen tai 16 §:ssä tarkoitetun poikkeamaa koskevan ilmoituksen antamisen ja havaitulla puutteella tai laiminlyönnillä on merkittävää vaikutusta yhteiskunnan keskeisten palvelujen tarjoamiseen. ~~Laiminlyöntimaksu määrätään maksettavaksi valtiolle.~~ Laiminlyöntimaksua ei voida määrätä 143 kriittiselle toimijalle, joka on valtion viranomainen, valtion liikelaitos, kunnallinen viranomainen, hyvinvointialue tai itsenäinen julkisoikeudellinen laitos. Laiminlyöntimaksun määrä on vähintään 2 000 euroa ja enintään 20 000 euroa.

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

24 §

Laiminlyöntimaksun täytäntöönpano

Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätyn laiminlyöntimaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002). ~~Laiminlyöntimaksu vanhene viiden vuoden kuluttua lainvoiman saaneen päätöksen antamispäivästä.~~

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 7.5.2025

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Juho Eerola ps
varapuheenjohtaja Eva Biaudet r
jäsen Atte Harjanne vihr
jäsen Pia Hiltunen sd
jäsen Mari Kaunistola kok
jäsen Pihla Keto-Huovinen kok
jäsen Rami Lehtinen ps
jäsen Timo Mehtälä kesk
jäsen Eemeli Peltonen sd
jäsen Susanne Päivärinta kok
jäsen Mika Riipi kesk
jäsen Joakim Vigelius ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mikko Monto